

NA PRVI SEJI NOVEGA UPRAVNEGA SVETA

Predsednik pristanišča Franzil o resnosti današnjega položaja

Luki je treba čimprej izplačati nakazana sredstva
Tranzitni promet upada - Odoben obračun za leto 1972

Včeraj se je prvič sestel nov upravni svet Neodvisne ustanove za tržaško luko, ki ga je minister za trgovinsko mornarico imenoval s posebnim odlokom 6. aprila letos. Predsednik ustanove Franzil se je članom prvega sveta zahvalil za njihovo sodelovanje v preteklih letih in za prizadevanje, ki so ga pokazali za razvoj pristaniškega dela.

V začetku seje je dr. Franzil kratko spomnil preminulega delavnega odbornika Dulcija, ki je ves čas svojega poslovanja v okviru deželne vlade pokazal široko razumevanje za probleme tržaške luke. Nato je dr. Franzil omenil, da je blagovni promet v aprilu dosegel 3.041.000 ton, to je 9,9 od sto več kakor v aprilu lanskega leta. V prvih štirih mesecih je blagovni promet dosegel 12.850.000 ton (od tega 10.071.000 ton surovega petroleja za rafinavo), to je 92,20 od sto več kakor v prvih štirih mesecih lanskega leta. Tranzitni promet pa je do konca aprila dosegel 670.117 ton ter je bil za 5.318 ton manjši kakor lani.

V prvih štirih mesecih leta se je nekoliko opomogel le promet z lesom, ki se je povečal za 2,9 od sto. Za maj še niso znani dokončni podatki, vendar kaže, da je tranzitni promet v tem mesecu dosegel 214.903 tone.

Predsednik Franzil je nato orisal razvoj pristaniškega dela v preteklem letu ter poudaril, da se je Trst vsled čedalje večjih dobav surovega petroleja povzpel na prva mesta na lestvici domačih in sosednjih luk, njegov razvoj pa vendar zadržuje številne težave, med katerimi prednjačijo politični zapletitaji na Vzhodu, zapora Sueskega prekopa in počasnost, s katero se uresničujejo posamezne infrastrukture in tehnične naprave na pomolih. Razvoj končno zadržuje tudi omejena neodvisnost, s katero razpolaga pristaniška ustanova.

Vodstvo ustanove je tudi v lanskem letu večkrat nastopilo na vladi in v deželni ravni, da bi si zagotovilo hitrejšo uresničevanje načrtov del in s tem sprožilo konkurenčno sposobnost našega pristanišča v tekmi z drugimi pomembnimi lukami v Evropi. Vodstvo luke si zlasti prizadeva, da bi od osrednjih oblasti doseglo, da bi te čim prej izplačale še nakazana finančna sredstva. Dela, za katera so bila sredstva vsaj čas nakazana, so toliko bolj nujna, ker deluje

tržaško pristanišče v skrajno neugodnih razmerah glede na svojo sedanjo operativno zmogljivost. Kakor hitro se namreč govori blaga bodisi iz čezmorske, bodisi iz zaledja, nekoliko poveča, zaide naš pristanišče v resne tehnične težave, kakor se je prikratk zgodilo prav lansko leto.

Oktober meseca je vodstvo luke predložilo ministru za trgovinsko mornarico zakonski osnutek, na podlagi katerega naj bi vlada povečala tudi finančni prispevek za kritje primanjkljajev, ki so nastali v prejšnjih poslovnih letih.

Po daljši razpravi o predsednikovem poročilu, so člani upravnega sveta luke ustanove enoglasno odobrili obračun poslovnega leta 1972. Sprejeta je bila tudi pobuda, naj bi se politične, gospodarske in sindikalne sile našega mesta skupno zavzele za čim prej rešitev pristaniških problemov. Končno je upravni svet odobril nakup nove dieselske lokomotive za premikanje železniških vagonov v okviru pristanišča.

V Trstu za praznik proglasitve republike

Drugi junij, praznik ustanovitve italijanske republike, ob obletnici referendumu, ki je zabeležil zgodovinsko zmago antifašistične misli in sankcioniral propad gnile monarhije, ki se je kompromitirala s fašizmom in vojno na strani Hitlerjevske osi. Bodo tudi letos proslavili na strogo uradni način v vseh mestih in tudi v Trstu.

Ob 10.30 bodo na Trgu Unità pred vlado palačo, imeli svečanost dvigalnice državne zastave. Spustili jo bodo ob 19.30.

Vladni komisar Abbrescia je povabil na svečanost predstavništva borbovskih in drugih organizacij ter predstavništvo tržaške občine s praporom tržaške občine, ki je odklopna za zasluge v odpravi. Končno je vladni komisar in prefekt povabil na svečanost predstavništva šolskih zavodov.

Svečanosti bo prisostvovala častna četa karabinerjev z godbo na pihala. Poleg karabinerjev bodo postrojili še oddelki 151. regimenta pešadije »Sassari«, oddelke »Piemonte cavalleria«, 1. regiment lahkega topništva, 1/82. regiment »Torino«, 8. regiment lahkega topništva, nadalje

predstavništvo vojaškega poveljstva, karabinerskega poveljstva lusknega poveljstva, gojenci šole javne varnosti in finančni stražniki. Často četo bodo pregledali prefekt in vladni komisar dr. Nicola Abbrescia, general Cellentani in župan inž. Marcello Spaccini.

Ob 18. uri bo dr. Abbrescia predredil za predstavništvo tržaškega kulturnega, političnega in splošnega življenja sprejem v vladni palači. Udeležili se ga bo tudi konzularni zbor. Sprejema se bo kot zastopnik vlade, udeležil podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve senator Bonaventura Piccardi.

Zaključna slovesnost na Trgu Unità bo od 19.30, ko bodo spustili zastavo, nakar bo karabinerska godba, skupaj z godbo na pihala 151. pešadijskega regimenta, imela kratek koncert.

S SESTANKA NA TRGOVINSKI ZBORNICI

Koristniki tržaške luke proti novim prevozninam

Mediterranean North Pacific Coast Freight Conference nima pravice, da bi se vmešavala v tarifno politiko posameznih luk

Na trgovinski zbornici so se dne 21. junija zbrali predstavniki posameznih luk, ki jih je uvedla Mediterranean North Pacific Coast Freight Conference. Posvetovanja so se udeležili nekateri predstavniki prizadejanih pomorskih spoznajev, tržaški ladjarji, predstavniki koristnikov tržaške luke, trgovinske zbornice in pristaniških uprav iz Trsta in Benetk.

Omenjena Conference je uvedla nove prevoznice, ki vključujejo tudi stroške za vkranje blaga na ladje, da bi uvoznikom v Ameriki nudila ustajeno prevozno ceno za blago, prevzeto v tovarni in doštajeno v skladiščni naročnika, in sicer v enaki višini bodisi za tradicionalne pošiljke, kakor tudi za pošiljke v kontejnerjih. Temu sklepu Conference dobavljajo odločno nasprotovanje, njihovo nasprotovanje pa je prišlo najbolj do izraza v stališču, ki sta ga do tega vprašanja zavzela Vsestranski svet dobaviteljev in Vsestranski združenje špediterjev.

Prizadeji krogi naglašajo, da pomeni sklep Conference nedovoljeno vmešavanje v tarifno politiko, ki jo vodijo posamezne luke. Poleg tega je uravnilovka pomorskih prevoznikov avtomatično dvignila luskne tarife na raven najvišjih prevoznikov za prizadete storitve.

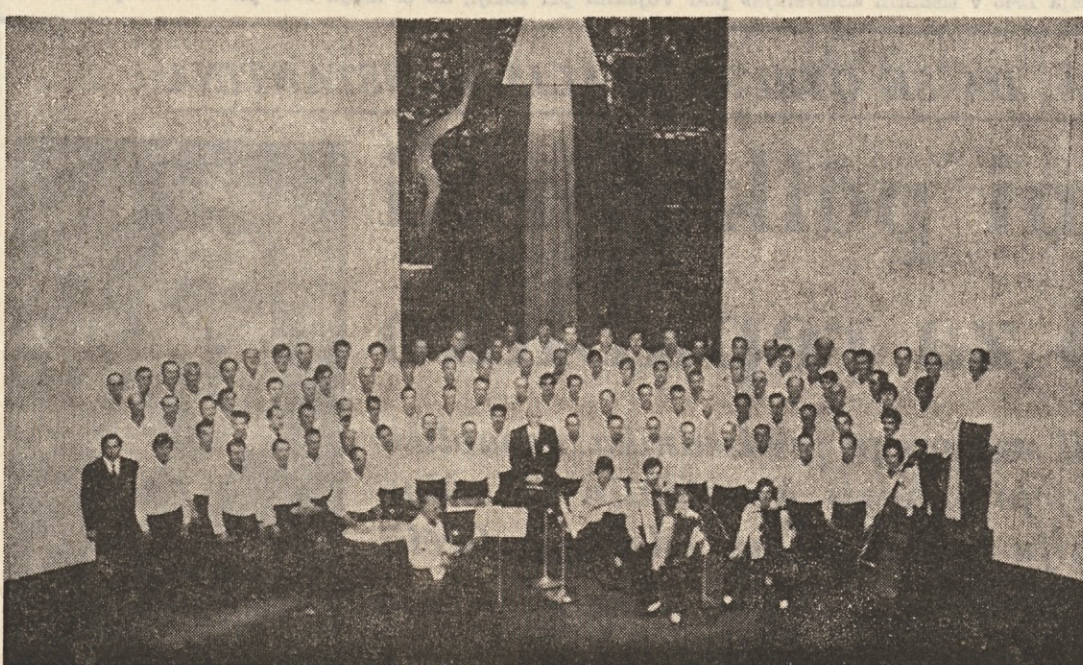
Predsednik Vsestranskega sveta dobaviteljev Ferraro je v tej zvezi naglasil, da je Conference s svojim sklepom praktično onemogočila evropskim izvoznikom in dobaviteljem, da bi se naprej prodajali čez morje blago na podlagi dobavnih pogojev »fob - free on board«, ki so splošno v veljavi v mednarodni trgovini. Pogodbe fob se nanašajo na ceno, ki vključuje vse stroške za dobavo blagovnih pošiljk do trenutka, ko je blago že vskladirano na ladjo.

Z novimi prevozninami, ki utegnejo vplivati na gibanje trgovinskih tokov tudi v notranjosti Italije in Jugoslavije - pravijo nadalje predstavniki dobaviteljev - Conference povzroča tudi nastajanje neželene konkurence znotraj Evropske gospodarske skupnosti. Zato so predstavniki špediterjev in dobaviteljev na seji postavili pred predstavnike omenjene organizacije zahtevo, naj bi Conference umaknila svoj sklep ali ga vsaj prilagodila zahtevam evropskih poslovnih krogov. Čeže, da protestno gibanje ni bilo zaman in da bo Mediterranean Conference ponovno »pregledala« nove prevoznice.

Danes začetek zasedanja o rakastih obolenjih

Danes ob 9. uri se bo začel v konferenčni dvorani splošne tržaške bolnišnice v Ul. Stuparich 1, drugi delni simpozij o rakastih obolenjih, ki ga prireja tržaška sekcija vse-

«PARTIZANSKI MITING» s Tržaškim partizanskim pevskim zborom

V dvorani Kulturnega doma se bo danes prvič uradno predstavil javnosti Tržaški partizanski pevski zbor, ki je nastal kot spontana želja in potreba bivših partizanskih borcev, da z borbeno pesmijo prenašajo na mlade rodove slavno partizansko tradicijo in duha, ki je takrat prevladal vse naše slovenske, posebej pa še primorsko ljudstvo v boju za svobodo proti nacističnim in fašističnim okupatorjem naše dežele.

Zbor sestavlja okrog 100 pevcev, ki so v veliki večini bivši borci, nekaj med njimi pa je tudi mlajših, ki so se ogreli za partizansko pesem. Z velikim navdušenjem in z vzorno disciplino pri vajah je zbor pod vodstvom svojega dirigenta Oskarja Kjudra v razmeroma kratkem času našel svoj prvi repertoar slovenskih in drugih borbenih pesmi in nekaj narodnih. Z njimi se nam bo drevi ob 21. uri predstavil na »partizanskem mitingu«, s čimer bo nastopil še instrumentalni ansambel in recitator, gledališki igralec Julij Guštin.

Vezni tekst je pripravil Oskar Kjuder, sceno pa je oskrbel Jože Cesar. Spored obsega 16 pesmi od najstarejših, tako rekoč prvih, ki so jih prepevali prvoborci, do ruskih, španskih in italijanskih, ki so bile poznane med narodnosvobodilno borbo tudi pri nas.

Tudi dejstvo, da je Tržaški partizanski pevski zbor čisto izkupiček svojega prvega javnega nastopa namenil za obnovo Vietnamske dokazuje, da je v naših bivših borcih še črna zavest solidarnosti z vsemi, ki se borijo za svojo svobodo.

Na Opčinah se danes poročita namestečec našega založništva ZARKO SOŠIČ in VILMA HROVATIN. Novemu paru želijo obilo sreče v zakonu namestečenci ZTT in Primorskega dnevnika.

Znanstveno zasedanje se bo zaključilo jutri v konferenčni dvorani tržaškega Centra za rakasta obolenja v Ul. Pietà 19.

V tem okviru bo delovalo odborništvo za zapravljanje zanimivih in koristnih stvari, ki jih bodo predstavili v našem tedenskem pregledniku.

VČERAJ ZGODAJ POPOLDNE V SREDIŠČU ŠKEDNJA

Tragična smrt mlade žene v usodni prometni nesreči

Ko je čakala na pločniku, da bi prekorčila cesto, jo je podrl avtomobil, ki je iz še nepojasnjenih razlogov zavozil na pločnik

Pretrgljivo vzdušje je zajelo včeraj zgodaj popoldne ves škedenjski predel. Vest, da je avtomobil do smrti povzročil mlado žensko, se je kakor blisk razširil med škedenjskim prebivalstvom. Ljudje, ki so jo poznali, so srečo in v grozo v srcu zrl v mlado truplo in niso se mogli sprizgajati s krutim in neumljenim dejstvom, da mlada in nasmejana Graziella - tako ji je bilo ime - ni več med njimi.

Še bolj moreče vzdušje je leglo na nemo množico, ko je med njo završalo, da je bila komaj 24-letna Graziella Magazzu v tretjem mesecu nosečnosti. Poročila se je namreč lani septembra z mladim delavcem Jerančelom, s katerim sta si uredila prijeten dom v Ulici Soncini 128, nekaj metrov od kraja, kjer jo je dočakala nepričakovana in kruta smrt.

Bilo je nekaj minut čez 13. uro. V objudenem predelu med glavno škedenjsko ulico in Ul. Soncini je bilo ob tej uri vse živo. Ljudje so hiteli po nakupih pred zaporedjem treh prazničnih dni. Tudi Graziella je odšla ob tej uri po nakupih, da bi z možem, ki je bil tedaj na delu, čim prijetneje preživela praznike. Od njenega doma

Mlada žrtev Graziella Jerančel

do male trgovine jestvin ob spodnji ulici je le nekaj desetnih metrov. Z dvema do vrha naloženima torbama je stopila iz trgovine in se napotila po levem pločniku proti domu. Morala bi le čez cesto, ki je v tistem predelu ozka in strma, nato še nekaj metrov in bi bila doma. Kolikokrat je prehajala to pot in se zdaleč si včeraj pred tistim usodnim trenutkom ni predstavljala, da bo zadnja. Pred poslopjem s hišno številko 136 se je ustavila in počakala, da bi stekel promet mimo in bi tako lahko prekorčila cestišče. Mimo nje so najprej svignili številni avtomobili, nato je privozil avtomobil, ki se je malo pred križiščem ustavil. Tedaj je kot v bliskoviti mučnini naših prišlo do tragedije. Po strmini navzdol je privozil še en avtomobil - fiat 850 z registracijo TS 83226 - ki ga je upravljal 27-letni Paola Ruzzier iz Ul. Puccini 80, poleg katere sta se peljali še dve ženski. Kaj se je pravzaprav z avtomobilom zgodilo, je težko reči. Ostajajo samo najrazličnejša ugibanja. Tragično je vsekakor dejstvo, da je avtomobil nepričakovano zavozil na pločnik in podrl Graziello, da je padla vznak in silovito udarila z glavo ob pločnik. Možna je, da je voznica fiata pritisnila na plin, namesto da je pritisnila na zavore, možno pa je tudi, da so zavore nenadoma odpovedale in je voznica izgubila nad-

zorstvo nad vozilom. O tem se bo do dokončne izreke oroniki škedenjske postaje, ki so pod vodstvom podčastnika Scalabrina uvedli preiskavo.

Graziella ni bila pri priči mrtva. Ko so ji prvi pretrseni očividci priskočili na pomoč, je še komaj slšno dihala, nemodoma pa ji je zaradi hudih notranjih poškodb pridila kri iz grla in tedaj se je njeno mlado življenje utrlilo. Ne bolničarka iz bližnje italijanske šole, ki so jo nemudoma poklicali na kraj nesreče, ne osebe Rdečega križa, ki niso mogli več pomagati. Njeno truplo so položili na mrtvašnico vzhodni strani bolnišnice.

Urniki trgovin za praznike

Zveza trgovcev je objavila urnike raznih trgovin za praznike:

Danes, 2. junija (praznik republike): vse trgovine bodo zaprte razen cvetličarn, ki bodo odprte od 8. do 13. ure in mlekar, ki bodo odprte od 7. do 12. ure.

Jutri, 3. junija bodo vse trgovine zaprte razen cvetličarn. V ponedeljek, 4. junija stopi v veljavo poletni urnik trgovin.

Mali oglasi

PRODAJALSKO za trgovino jestvin self-service iščemo nujno. Opčine, tel. 212-197.

DRUŽINA s hišno pomočnico išče še stalno hišno pomočnico. Odlični dohodki, 140.000 lir mesečne plače, med poletnimi meseci na morju in v hrbihi. Pisati na: Casseta 4 SPI 31100 Treviso.

Razna obvestila

SPDT vabi na ustanovitev jamarškega oddelka, ki bo v četrtek, 7. junija 1973 v Gregorčičevi dvorani. Ul. Geppa 9, s pričetkom ob 20.30. Sledilo bo predavanje Franca Habeta, ki bo v barvnih diapozitivih prikazal Slovenski Jaz in njegovo podzemlje.

Občina ZGONIK priredi

9. razstavo in pokušnjo domačih vin

KI JE V ZGONIKU SE DANES IN JUTRI

Pester kulturni in športni program. Jutri ob 20. uri tombola z visokimi dobitki. Zvečer ples s ansamblom »KRAŠ« Dobro založeni kioski.

Vljudno vabljeni!

Tržaški partizanski pevski zbor

Danes, 2. junija, ob 21. uri v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4

PARTIZANSKI MITING

SOĐELUJE INSTRUMENTALNI ANSAMBEL

Recitator JULIJ GUŠTIN

Scena JOŽE CESAR

Dirigent OSKAR KJUDER

Prodaja vstopnic 2 uri pred začetkom koncerta pri blagajni.

Prosvetno društvo »SLOVENE« in VINOGRADNIKI priredijo v BOSTU

III. PRAZNIK VINA

Danes, 2. junija 1973

Ob 16. uri koncert godbe na pihala iz Riemana, nastop domačega pevskega zbora, gojencev župnijske glasbene šole in mladinski pevski zbor. Ples ob zvokih mnogega ansambla »PRIMORCI« iz Ilirske Bistrice.

Jutri, 3. junija 1973

Ob 15.30 sprevod in koncert godbe na pihala iz Privdora. Nastop moškega pevskega zbora »S. GREGORČIČ« iz Kopra. Nastop folklorne skupine iz Sovodenj.

Ples z ansamblom »PRIMORCI«.

Ponedeljek, 4. junija 1973

Ob 20.30 daljši ples z ansamblom »PRIMORCI«.

Vse tri dni od 10. ure dalje bodo točili pristna domača vina in deževali bodo dobro založeni kioski.

VABLJENI!

ŠD »ZARJA« - BAZOVICA

vabi ob svoji

50-LETNICE

vse bivše člane in simpatizerje, predstavnike vseh športnih in prosvetnih društev ter vse športnike na ogled tekmovalni, posebej pa na zaključno slovesnost dne 3. junija 1973 v Bazovici

GLASBENA MATICA - TRST

III. ZAKLJUČNA AKADEMIJA

ŠOLE GLASBENE MATICE

Gojenci klavirskega oddelka

V sredo, 6. junija 1973 ob 20.30

Mala dvorana Kulturnega doma

Vljudno vabljeni! Vstop prost!

Izleti

Pokrajinski odbor ANPI obvešča izletnike na otok Krk, da bo odhod danes, 2. junija ob 14.30 z avtobusom iz Foro Ulpiano za Trst, za Opčine pa izpred Prosvetnega doma ob 15. uri. Vse prijavitelje prosimo, da dvignejo listek za sedež avtobusa na kraju vpisovanja. Isti velja za izletnike z osebnimi vozili.

Prešernovi hiši v Kranju tržaški likovnik Demetrič Cej, ki si deli galerijo Gorenjskega muzeja s Pavlom Zamarijem. Razstava bo trajala do 24. junija, nakar bo Demetrič Cej odprl 27. junija razstavo v Mešni galeriji Piran.

Šolske vesti

Tajništvo učiteljskega »A. M. Slomšek« - Trst, obvešča bivše dijakke, ki so opravili zrelostni izpit v šolskih letih 1968/69, 1969/70, 1970/71, 1971/72, da so diplome pripravljene in prosi prizade, da čimprej osebno dvignejo na zavodu vsak dan od 10. do 12. ure.

Tajništvo trgovskega tehničnega zavoda »Ziga Zois« - Trst, Vrdelska cesta 13/2, obvešča bivše dijakke, ki so opravili zrelostni izpit v šolskih letih 1968/69, 1969/70, 1970/71, 1971/72, da so diplome pripravljene in prosi prizade, da jih čimprej osebno dvignejo na zavodu vsak dan od 10. do 12. ure.

Prešernovi hiši v Kranju tržaški likovnik Demetrič Cej, ki si deli galerijo Gorenjskega muzeja s Pavlom Zamarijem. Razstava bo trajala do 24. junija, nakar bo Demetrič Cej odprl 27. junija razstavo v Mešni galeriji Piran.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 2. junija

PROGLASITVE REPUBLIKE

Sonce vzide ob 4.18 in zatone ob 19.47 - Dolžina dneva 15.29 - Luna vzide ob 5.13 in zatone ob 21.30

Jutri, NEDELJA, 3. junija

PAVLA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25 stopinj, najnižja 18, ob 19. uri 23.1 stopinje, zračni pritisk 1013,8 mb, rahlo pada, veter 7 km na uro, severozahodni, vlaga 58-odstotna, nebo 2/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 1. junija 1973 se je v Trstu rodilo 19 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

UMRLI SO: 78-letna Santa Moro, 57-letni Giusto Borri, 3 dni star Maria Giuseppe Bagnasco, 67-letni Ermengildo Rismondo, 65-letna Maria Gokaj por. Filipi, 61-letni Cesare Dazzi, 62-letni Pietro Pobeča, 69-letni Luigi Tul, 80-letni Francesco Bieker, 88-letni Adelchi Lughini, 69-letna Nerina D'Ambrosio por. Falzari, 61-letna Slava Mahne por. Tassini in 52-letni Lorenzo Sferco.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Biasoletti, Ul. Roma 16; Davanzo Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Trg Borsia 12; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare; Largo Pieve 2; Sant'Anna, Ertia di S. Anna 10 (Kolovkovec).

Gledališča

VERDI

V sredo, 6. junija ob 21. uri (za abonmaje vrste B) bo na sporedu koncert pianista A. Brendla, ki bo izvajal Haydnove, Schubertove in Beethovne sonate. Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

STADION »I. MAJ«

Danes, 2. junija: dvorana Prvi maj (Vrdelska cesta 7). Teatro Proposta prikazuje ob 20.30 skupino La Comune v novi izdaji igre »Mistero buffo«. Avtor, režiser in protagonist Dario Fo.

Jutri, 3. junija: dvorana Prvi maj (Vrdelska cesta 7). Teatro Proposta prikazuje ob 20.30 skupino La Comune v igri Silvana Piccardia »Non basta una bandiera: dietro ci vuole un popolo e davanti un partito«. Režija Dario Fo.

Kino

Nazionale 16.00 »La collera di Dio«.

Robert Mitchum.

Excelsior Otrška matineja 10.00-11.30

»Indagini su un gatto al di sopra di ogni sospetto«.

Excelsior 15.00 »La gang dei dobermann«.

Barvni film. Detektivka.

Grattacielo 15.00 »Questo impossibile oggetto«.

Fenice 15.00 »Il furore della Cina col pisce ancora«.

Barvni film. Igra Bruce Lee.

Eden 16.30 »Prendi i soldi e scappa«.

Komični film v barvah. Igra Wood Allen.

Ritz 16.30 »Con una mano ti rompo con due piedi ti spezzo«.

Barvni film.

Aurora 15.30 »Matizma«.

Barvni film.

Laura Antonelli, Lilla Brignone

Prepovedano mladini pod 18. letom

Capitol 16.00 »Il magnate«.

Lando Buzzanca.

Cristallo 16.00 »L'isola misteriosa del capitano Nemo«.

Po tržaškem avtonomnem računu nad 14 milijard prometa v 1972

Jugoslovska trgovinska bilanca z Evropsko gospodarsko skupnostjo izkazuje manjši primanjkljaj - Italija na prvem mestu med kupci jugoslovskega blaga

Blagovna menjava med obmojnima področjema Trsta in Slovenije oziroma Hrvaške v okviru tržaškega avtonomnega računa, ki ga vodi tržaška podružnica zavoda Banca d'Italia, je v lanskem letu dosegla vrednost 14 milijard 228 milijonov lir. Pri tem je bil izvoz blaga z našega področja na sosedno območje znatno manjši kakor promet v nasprotni smeri; s Tržaškega je namreč šlo čez mejo v sosedno republiko za 5 milijard 21 milijonov lir, iz Jugoslavije pa za 9 milijard 208 milijonov lir. Na jugoslovski strani se je ustvaril presežek v višini 4 milijard 187 milijonov lir.

Za primerjavo naj navedemo, da je obojestrana menjava blaga po tržaškem avtonomnem računu v letu 1971 dosegla 15 milijard 722 milijonov lir, ter da je bila za 1 milijardo 494 milijard večja kakor lani. V letu 1971 pa je bil jugoslovski uvoz večji od prometa v nasprotni smeri ter je dosegel 8 milijard 841 milijonov lir, medtem ko je znašal izvoz 6 milijard 882 milijonov lir. V letu 1970 je obojestrani promet dosegel 11 milijard 842, v letu 1969 pa 6 milijard 280 milijonov lir.

Blagovna menjava med letih dveh letih je v zadnjih letih dosegla naslednje vrednosti: jugoslovski izvoz se je povečal z 237,0 milijona dolarjev v letu 1971 na 308,0 milijona v letu 1972, uvoz pa se je nasprotno skrčil s 415,4 na 399,9 milijona dolarjev. V okviru Evropske gospodarske skupnosti (ta je štela kakor znano do 1. januarja letos le šest članic, in sicer Francija, Italija, Zahodna Nemčija, Nizozemska, Belgija in Luksemburg) je bila Italija lani na prvem mestu med uvozniki jugoslovskega blaga, med dobavitelji pa je zasedla drugo mesto, saj se je pred njo

Prispeljate za
DIJAŠKO MATICO!

NA POVABILO SEKRETARJA NOVINŠKA

Odbornik Stopper obiskal Center za načrtovanje SRS

Deželni in slovenski izvedenci pregledali vrsto problemov skupnega interesa - Ogled kranjske tovarne Sava

Deželni odbornik za načrtovanje M. Stopper si je včeraj v spremstvu ravnatelja odborniškega dr. Ciana ogledal center za načrtovanje v Ljubljani. Stopper, ki je dopotoval v glavno mesto Slovenije na povabilo sekretarja Novinskega, se je srečal z vodilnimi strokovnjaki za načrtovanje socialistične republike Slovenije.

Na srečanju so proučili gospodarske in socialne načrte, ki jih imata v programu Slovenija in Furlanija - Julijska krajina. Primerjava načrtov je bila toliko lažja in hitrejša, kolikor bolj koristna, ker se tako slovenski kakor tudi deželni načrti nanašajo na isto razdobje, to se pravi na petletje 1971-1975. Glede na razlike, ki obstajajo v gospodarski in socialni strukturi obeh sosednih dežel, so se predstavniki ustanov za načrtovanje iz Furlanije-Julijske krajine in Slovenije dogovorili o vrsti novih sestankov, na katerih bodo obravnavali posamezna poglavja iz ustreznih dokumentov.

Na ljubljanskem zasедanju je stekla tudi razprava o nekaterih drugih vprašanih skupnega interesa, in v tej zvezi so bili v ospredju zlasti problemi, ki zadevajo prometne zveze, in sicer tako cestne kakor tudi železniške. Prilastitve in zveze po notranjih vodnih poteh. Razprava je nadalje zajela vprašanja energetskih virov, turizma in obrambo naravnega okolja.

Deželni in slovenski strokovnjaki so se še posebej poglobili v vprašanje sodobnih cestnih zvez. Ljubljanski izvedenci so orisali načrt za speljavo avto ceste iz Ljubljane čez Poslovje in Razdrto do mejnega prehoda pri Pernetiščih oziroma do mejnega prehoda pri Gorici. Pri tem so slovenski strokovnjaki pokazali veliko zanimanje za bodočo tovorno postajališče pri Pernetiščih in za drugo postajališče pri Gorici. Razprava je se živahno razvila tudi ob problemih medsebojnega blagovnega prometa in gospodarskega sodelovanja.

Na srečanju so nadalje poudarili pomen tesnejše povezave med deželno in slovenskim železniškim omrežjem, glede pristanika prometna pa je bila poudarjena nujnost, naj bi se Trst in Koper v bodoče še bolj specializirala v doboven vrstah prometa, tako da bi se obe lukni lahko čim bolj uspešno vključili v bodoči pristaniki kompleks Severnega Jadrana in v načrt za speljavo plovnega prekopa iz Trstja po Soči in Savici do Donave.

Odbornik Stopper in ravnatelj Cijan sta si pred odhodom ogledala tovarno Sava v Kranju.

Razstava "Skupno"
Danes popoldne ob 18. uri bodo v gostilni "Le cinque porte" v Ulici sv. Marka 44 odprli slikarsko razstavo, na kateri bo ka-

Predvolilno zatišje v prazničnih dneh: volilna kampanja se mora šele pričeti

V goriškem volilnem okrožju kandidira na desetih listah 70 kandidatov - Sodišče je odobrilo vseh deset predloženih list

Goriško sodišče je odobrilo vse kandidatne liste, ki so bile do ponedeljka zvečer vložene v posebni pisarni v Ulici Saura. Tako bo lahko na volitvah za obnovo deželne sveta, ki bodo čez dva tedna, izbrali med desetimi listami in sedemdesetimi kandidati. Na teh listah so tudi slovenski kandidati in sicer po eden na listi komunistične partije in socialistične stranke, ter vseh sedem na listi slovenske skupnosti.

Na volivnic bo pet znakov na desni, pet pa na levi strani. Poleg glasu stranki bodo volivci lahko dajali tudi preferenčne glasove. Kandidati na vseh desetih listah, po zaporedju, ki bo na glasovnici, so naslednji:

- 1) KPI: Fulvio Bergomas, Rinaldo Rizzi, Spartaco Zorzenon, Venceslavo Devetaj, Giuseppe Fabris, Bianca Marega por. Vidoz, Giovanni Vistin.
- 2) PSDI: Sergio Bressan, Agostino Candussi, Gaetano Falcone, Edil Fumis, Enrico Lesizza, Rodolfo Zimani, Lanfranco Zucali.
- 3) PRI: Mauro Bigot, Pietro Degano, Roberto Degenhart, Claudio Guerci, Pietro Marucci, Pietro Panunzio, Mario Tiberio.
- 4) MSI-DN: Eno Pascoli, Michele Bianchi, Almo Boni, Luigi Coana, Gianpao Liberatori, Salvatore Tosto, Pietro Venuti.
- 5) PSI: Cesare Devetaj, Dolores Boscaroli-Corbato, Ezio Cavallari, Gianfranco di Bert, Giorgio Tesolin, Marko Waltrich, Giorgio Zan.
- 6) KD: Antonio Tripani, Gino Cocianni, Alaleo Ginaldi, Giovanni Augelli, Enzo Gerin, Bruno Gregor, Giuliano Zorzet.
- 7) PLI: Remo Casagrandi, Claudio Corradi, Sergio Cosolo, Marino De Gradi, Luciano La Civita, Eufisio Tomasini, Rinaldo Zucali.
- 8) SS: Drago Štoka, Andrej Brat, Stanislav Bratina, Remo Devetaj, Edvin Kovic, Albin Sirk, Marjan Terpin.
- 9) Furlansko gibanje (Movimento Friuli): Marco De Agostini, Giorgio Deotto, Silvano Salvatore Pagan, Pietro Paron, Cornelia Pupini, Oreste Spessot, Rizzieri Valdevit.
- 10) Skupna lista independentistov iz Trsta in Fogolar Furlan: Ermanno Susmel, Franco Benvenuto, Ferruccio Clemente, Francesco Terrmann, Giovanni Marchesio, Giuseppe Perper, Silvio Rapetti.

Volilna kampanja je medtem še v začetju. To je sicer znak, da so volivci že zreli in se ne dajo zlepa premamiti od kričev propagande. Le tu pa tam čuješ kak zvočnik na avtomobilu, ki vabi na kako zborovanje, malo je dosejal plakatov, malo zborovanj, do večera ni bilo nobenega transparenta. Brez dvoma se bo volilna kampanja razvila v prihodnjih dneh.

"Zato vprašujemo", se zaključuje poslovska vprašanje, predsednika vlade in ministra za pošte in telekomunikacije, ali se jima ne zdi primeren nujen poseg, upoštevajoč tudi, da gre za vprašanja narodne manjšine, ki jo je treba braniti in zaščiti. Vlada mora poseči in dati organom radijske ustanove RAI v Trstu ustrezna navodila, naj nemudoma obnovijo omenjeno rubriko in naj ne krčijo proračuna slovenskega radija v Trstu.

Vprašanje so poslanci KPI vložili pred nekaj dnevi in je bilo objavljeno v biltenu poslovske zbornice 28. maja letos.

Novi formularji občine za zaposlovanje osebja

Tržaška občina je pripravila nove formularje za prošnje delavcev, ki bi radi bili zaposleni pri občinski upravi. Kdor namerava prositi za službo, naj se torej zgleda v sobi št. 93 II. oddelka za osebje na Trgu Unità 4, v drugem nadstropju.

Ce je kdo napisal prošnjo pred tem, jo mora ponoviti, sicer je ne bodo vzeli v poštev.

Praznovanje ANPI v Podgori

Podgorska sekcija ANPI prireja letni svoj praznik na lepem in hladnem prostoru med topoli pri Madonini. Praznik bo dosegel svoj vrhunec ob 15. uri.

Včeraj zjutraj v Piranu

500 udeležencev mednarodnega kongresa o športni medicini

Kongres bo trajal tri dni in na njem bodo podali več kot 50 referatov

V Piranu se je včeraj zjutraj začel tretji mednarodni kongres strokovnjakov za športno medicino. Prisotnih je rekordno število nad 500 specialistov iz vsega sveta, to se pravi okrog 200 več, kakor so prireditelji prvotno računali.

Ugodne predstavitve športne medicine sta pozdravila in jim zaležala dobrodošlo na slovenski obali predsednik piranske občinske skupščine Ivan Bažec in predsednik občinskega sveta Janko Kosmina, zahvalili pa se je dr. Srečko Koren iz Ljubljane. Ob slovenski otvoritvi so tudi podali posebno priznanje za dolgoletno požrtvovalno delo na področju športne medicine Jugoslovancu dr. Mihajlu Andrejeviču in dr. Veljku Narančiču. Avstrijski prof. Ludviku Prokopu in predsedniku mednarodne zveze za športno medicino dr. Giuseppe La Kavi.

Na kongresu, ki bo trajal tri dni, se bo vrstilo 50 najpomembnejših referatov, nekaj referatov pa bodo specialisti predložili v pisni obliki, ker je gradiva glede na čas in prostor preveč. Prav tako je zaradi tehničnih vzrokov bilo možno organizirati simultano prevajanje v srbohrvaščini, italijanščini, nemščini in angleščini le v glavni dvorani.

Referati so razdeljeni v tri skupine in sicer: Psihofizični kriteriji pri izbiri in usmeritvi športnikov za vrhunske rezultate, nadalje Rehabilitacija po športnih poškodbah ter prosti teme, med katerimi bo zlasti zanimivo gradivo o delovanju srca in

Nesreče na cestah

V Ulici Manzano se je včeraj ob 16.15 ponesrečil 62-letni Rodolfo Batti, mehanik iz Ulice Del Carso 4. Z rešilec so ga takoj po nesreči prepeleli v splošno bolnišnico, kjer so mu zdravilni ugotovili zlom leve noge in odrgnine po telesu; ozdravel bo v 35 dneh.

Druga nesreča se je pripetila pri Pevskem kongresu, kjer se je ponesrečil 71-letni upokojenec Anton Primožič iz Drevoreda 20. septembra št. 60. Mož se bo v bolnišnici zdravil teden dni zaradi lažjega možganskega pretresa.

Na 8 dni zdravljenja so sprejeli v bolnišnico 24-letno Giovanno Disegna por. Marega iz Moše, ki se je poškodovala pri prometni nesreči pri Slovensku. V bolnišnici so ji ugotovili lažji možganski pretres in druge udarce.

V Moši se je včeraj ob 17.30 ponesrečil upokojenec 70-letni Remigio Visentin iz Gorice Ul. Cologna 7. Z rešilec rdečega križa so ga ponesrečeno prepeleli v goriško splošno bolnišnico, kjer so ga le obvezali. Ozdravel bo v tednu dni zaradi lažjih poškodb na levem delu telesa.

višek danes. Ob 17. uri bo po podgorskih ulicah korakala in igrala godba na pihala iz Anovega. Ista bo kasneje igrala tudi na veseličnem prostoru. Sledil bo nastop govornikov Dušana Lovriha in Silvina Polletta, nato pa bo nogometna tekma med ženskima ekipama Olimpije iz Ljubljane in Visca v Furlaniji.

Deloval bo dobro založen bife, zvečer bo ples, igral bo orkester "Nobilis".

● Poštni urad v Dobrodoju javlja, da bo izplačevanje pokojnin po naslednjem redu: v ponedeljek 4. junija kat. IR, v sredo 6. junija kat. IO za vasi Dol, Poljane in

Jamlije, v četrtek 7. junija kat. IO za Dobrodo.

Danes folklor na prazniku v Jamljah

V Jamljah, ob glavni cesti, je domača sekcija KPI priredila praznik komunističnega tiska. Nocoj ob 19.30 bo nastopila folklorna skupina iz Sovodnje, nekaj pesmi bo zapel zbor "Fantje izpod Grmide". Ob 20. bosta o sedanjem političnem položaju spregovorila deželna svetovalec Fulvio Bergomas in dr. Jan Godnič.

NA ČETRTKOVI ŠOLSKI PRIREDITVI

Učenci doberdobske osnovne šole so proslavili 400-letnico puntov

Letošnja prireditev je bila uspešnejša od prejšnjih - Nastopili so tudi mladi folkloristi - Slovenska pesem množičnega pevskega zbora

Tudi letos so se doberdobski šolski otroci lepo izkazali. Nastopili so na tradicionalni šolski prireditvi, tokrat že drugič v občinski telodavnici, ki je lahko sprejela veliko več ljudi kot šolska klet, v kateri so se prireditve vršile v prejšnjih letih. Učiteljske osnovne šole v Dobrodoju so tudi letos spretno pripravile mlade pevce, recitatorje in igralce, ki niso s svojim nastopom le navdušili staršev in drugih otrok, marveč so tudi pripravile obširnejši in pestrejši program kot prejšnja leta. Omeniti moramo še, da je bil program letos sodoben in tudi v skladu s tem, kar Slovenci letos praznujemo: proslavo kmečkih puntov.

To nam dokazuje, da je naša šola lahko slovenska ne le po jeziku marveč tudi po duhu.

Po pozdravnih besedah so najmlajši učenci 1. in 2. razreda nastopili s kratkim prizorčkom, v katerem so nastopili palčki, čebulice, metuljčki in druge podobne živalice. Sledil je pevski nastop zbora, v katerem so bili zbrani skoraj vsi učenci in učence.

Sledil je prizorček "Oko za dedka", v katerem smo videli mlade fantičke, ki so stregel dedku, ki je skoro oslepel in mu je hotel pomagati tudi tako, da bi mu daroval svoje oko.

V PRIREDITVI TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Danes in jutri v Dobrovem tradicionalni praznik češenj

Danes razstava češenj in odprtje etnografske razstave - Jutri popoldne kmečki sprevod in razne tekme

Vsakoletni praznik češenj je ena najpomembnejših turističnih prireditev na Primorskem. Poleg ostalih delov prireditve je vsakoletno najpomembnejši kmečki ženitev, v katerem sodelujejo kmečke žene z jerbasi češenj na glavah, kolestarji in kmečki vozovi ter šolska mladina, oblečena v češnjeve cvetove.

Sprevod prikazuje pravzaprav način prodaje češenj od časa, ko so brskali kmetje še na glavah nosili prodajni češnje v Gorico in ostala mesta na Primorskem, preko železnice pa v Ljubljano in nato v ostale kraje takratne Avstrogrške. Skratka praznik češenj prikazuje trpljenje briskega kmeta in njegovo borbo za obstoj. V sprevodu sodelujejo tudi osebni avtomobili, kar prikazuje sedajni čas briskega kmeta, ki v vlogi pridelovalca in trgovca po stari navadi, vendar s pomočjo modernih prevoznih sredstev prodaja svoje pridele v vse kraje Slovenije in Hrvaške.

Okraseni kmečki vozovi pa prikazujejo kmečko življenje v Brdih od časa, ko je bila večina Bricev kolonov italijanskih plemičev, pa do današnjih dni. Vsa prikazana oblačila, kolese in tudi nekateri vozovi so izvirni in predstavljajo etnografsko zanimivost.

Praznik češenj ni samo turistična prireditev, temveč mnogo več: obiskovalci skuša prikazati drdo življenja briskega kmeta skozi zgodovino. Da bi bila prireditev še bolj izvirna, sodelujejo v sprevodu tudi tiste ženske, ki so vse to same doživele.

Praznik prireja Turistično društvo v Dobrovem in se bo odvijal danes in jutri. V soboto bo zjutraj v Dobrovem etnografske razstave v češnji in etnografske razstave, po vasi slovenske šole Dobrodo, po vasi slovenske šole Dobrodo, po vasi slovenske šole Dobrodo, po vasi slovenske šole Dobrodo.

Jutri, 3. junija, pa bodo zjutraj športska tekmovanja v balnaju, namiznem tenisu, malem nogometu in streljanju, ob 10. uri bo promena dni, koncert godbe, ob 14. uri revija folklornih skupin, ob 16. uri pa bo sprevod slovenske mladine, nosačev češenj in kmečkih vozov od gradu na Dobrovem do prirediteljskega prostora.

Ob 18. uri bo podelitev nagrad ekipam športskih tekmovanj in udeležencem sprevoda, ob 20. uri bo sprevod slovenske mladine, nosačev češenj in kmečkih vozov od gradu na Dobrovem do prirediteljskega prostora.

Mednarodni šah na goriškem Gradu

V Gorici na Gradu se je včeraj pričel mednarodni šahovski turnir uradnikov finančnih ministrstev, na katerem sodelujejo znani šahisti iz šestih evropskih držav. Za Italijo nastopata Alberto Giustolisi in Sergio Mariotti, ki je pred časom pre-

magal jugoslovskega veleposlana Gligorića. Za druge države nastopajo še: za Avstrijo Waller in Opl, za Madžarsko Pogats in Molnar, za Belgijo Van Bunderen in Van Parijs, za Luksemburg Stos in Cossman ter za Francijo Linais in Montaigne.

V prvem kolu so bili doseženi sledeči rezultati: Italija - Francija 2:0; Avstrija - Luksemburg 2:0; Madžarska - Belgija 2:0. V drugem kolu je Francija premagala Belgijo za 2:0; Madžarska - Luksemburg 2:0; Italija pa je remizirala z Avstrijo 1:1. Tekmovanje se bo nadaljevalo danes in jutri s pričetkom ob 15. uri.

UMRL JE CIRIL BUDIHNA BOREC IN PRIJATELJ MLADINE

Zadnji dan maja je v glavni goriški bolnišnici za vedno zatihnil svoje trudeče okoli ugledele in zavedne goriški rojak, trgovec Ciril Budihna. Od pokopnika se bomo poslovili danes popoldne ob 9. uri, ko ga bodo odpeljali iz mrtnišnice pri bolnišnici v Gorici ter ga bodo, po urejenih prevoznih formalnostih, položili v večnemu počitku v njegovem rojstnem kraju Dobrodo na Vipavskem. Dan in uro pogreba v Dobrodo bomo še pravčasno javili.

Pokojnik Ciril se je rodil dne 26. februarja 1893 v Dobrodoju ter je torej letos dopolnil 80 let. Prva leta po prvi svetovni vojni se je z družino preselil v Gorico, kjer je oče odprl jestvinsko trgovino v Podturnu, katero sta potem vodila pokojni Ciril in njegov brat Mirko vse do leta 1965.

Ciril Budihna je bil med goriškimi Slovenci dobro znana osebnost, ne samo zaradi trgovske podjetnosti, ampak predvsem zaradi vsestranske dejavnosti v korist naše narodne manjšine kjer in kadar koli je mogel in utegnil, do kler mu niso opesale moči. Za časa fašizma so ga vedno preganjali in zato ni nič čudnega, če se je med osvoboditvijo vojno in po njej posvetil delu za svoje ljudstvo in borbi proti fašizmu. Bil je aktiven član Demokratske fronte Slovencev, član in odbornik Kmeč-

ke banke, Podpornega društva za Goriško, Slovenskega planinskega društva, podpornik Slovenskega dijaškega doma itd. Med osvoboditvijo vojno je zbiral živež in druge potrebščine ter jih odpremljal našim borcev v gozdove.

Pač pa je ob povratku Italije v Gorico 15. septembra 1947 doživel napad fašistične drhali na svojo trgovino, ki so jo opustošili in izropali. Takrat je napravil na pristojne organe v Rimu pritožbo in zahtevo po povračilu škode. Šele pred nekaj leti je dobil odgovor, ki je bil seveda odklonilen.

Nič čudnega, če so stalne sikanje in napadi razrahali tudi njegovo zdravje. Z bratom sta trgovino leta 1965 prepustila drugim. Vendar mu zasluženi pokoj ni mogel vrniti zdravja. Stalno je boledel in zadnje tedne so mu v glavni goriški bolnišnici zmanjkali poskušali podlajati življenje. Zaposlil je soprogo Ano ter hčerki Tanjo in Mirjam, ki jim tudi mir in rekamo ob tej hudi izgubi iskreno sožalje. Pokojnemu Cirilu mir in pokojno ženo v miru.

Pogreb bo danes ob 9. uri iz goriške bolnišnice.

Gorica, 2. junija 1973

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Jutri v soboto bosta v Gorici, Sovodnji in Števerjanu dežurni dr. Angelo Dainese, tel. 8327 in dr. Pasquale Arcuti, tel. 21.02. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Culot. V nedeljo sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnji dežurni dr. Pietro Piculin, tel. 83.441 in dr. Viano. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Galoppin.

I. M.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Jutri v soboto bosta v Gorici, Sovodnji in Števerjanu dežurni dr. Angelo Dainese, tel. 8327 in dr. Pasquale Arcuti, tel. 21.02. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Culot. V nedeljo sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnji dežurni dr. Pietro Piculin, tel. 83.441 in dr. Viano. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Galoppin.

I. M.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Jutri v soboto bosta v Gorici, Sovodnji in Števerjanu dežurni dr. Angelo Dainese, tel. 8327 in dr. Pasquale Arcuti, tel. 21.02. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Culot. V nedeljo sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnji dežurni dr. Pietro Piculin, tel. 83.441 in dr. Viano. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Galoppin.

I. M.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Jutri v soboto bosta v Gorici, Sovodnji in Števerjanu dežurni dr. Angelo Dainese, tel. 8327 in dr. Pasquale Arcuti, tel. 21.02. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Culot. V nedeljo sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnji dežurni dr. Pietro Piculin, tel. 83.441 in dr. Viano. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Galoppin.

I. M.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Jutri v soboto bosta v Gorici, Sovodnji in Števerjanu dežurni dr. Angelo Dainese, tel. 8327 in dr. Pasquale Arcuti, tel. 21.02. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Culot. V nedeljo sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnji dežurni dr. Pietro Piculin, tel. 83.441 in dr. Viano. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Galoppin.

I. M.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Jutri v soboto bosta v Gorici, Sovodnji in Števerjanu dežurni dr. Angelo Dainese, tel. 8327 in dr. Pasquale Arcuti, tel. 21.02. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Culot. V nedeljo sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnji dežurni dr. Pietro Piculin, tel. 83.441 in dr. Viano. Za Krmin in okolico je dežurn dr. Galoppin.

I. M.

Jutri v Prosvetni dvorani podelitev nagrad uslužbencem

Natečaj je priredil Mladinski krožek - Sodelovalo je s črticami 36 dijakov in s slikami 143 učencev osnovnih šol

Literarni in slikarski natečaj, ki ga je ob 400-letnici kmečkih puntov priredil Mladinski krožek v Gorici, je imel precej uspeha. Mladi so angžirali profesorje in učitelje na slovenskih šolah širom Goriške in literarnega natečaja se je udeležilo 36 dijakov slovenske nižje gimnazije "Ivan Trnka" v Gorici, slikarskega pa veliko več učencev iz 25 razredov vseh slovenskih šol na Goriškem. Učenci so poslali na natečaj 143 risb.

Svečana podelitev nagrad za oba natečaja bo jutri, v nedeljo 3. junija ob 10.30 v Prosvetni dvorani. Po nagrajevanju bo kratak kulturni spored. Na razpolago je 60 knjižnih nagrad. Na prireditvi so posebej vabljeni vsi dijaki slovenske nižje gimnazije, učenci četrtih in petih razredov slovenskih osnovnih šol ter njihovi vzgojitelji.

Drugi izločilni nastop bo nocoj ob 20.30, finale pa bo jutri ob 17. uri. Gosta letošnjega festivala bosta nocoj pevski zbor "Mirko Filej" iz Gorice, jutri, v nedeljo, pa ansambel "Lojzeta slaka" s Fantji iz Praprotna.

Zmagovalci festivala bodo dobili bogate nagrade. Žiriji predseduje dr. Zorko Harej iz Trsta, v njej so tukajšnji člani in nekateri iz Ljubljane, med njimi Evgen Jurčič od revije "Antena".

Mestni avtobusi spet po Ulici Carso

Z jutrišnjim dnem bodo mestni avtobusi spet vozili po Ulici del Carso. Ustvarjali se bodo na običajnih postajališčih. Ponovno uvedbo stare proge je odredilo mestno avtobusno podjetje, ker so že dokončana nekatera cestna dela na tem področju.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ in športno združenje Dom priredita v soboto, 9. junija, ob 17. uri v slovenskem Dijskem domu v Gorici

zaključno telovadno akademijo

Nastopajo mladi telovadci iz Ljubljane, Nove Gorice in Gorice ter folklorna skupina športnega združenja Dom.

Vljudo vabljeno!

iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: David Del Bianco, Eleno Mauro, Massimiliano Splendido, SMRTI: upokojenec 73-letni Mateo Andreotti, upokojenka 88-letna Carmela Giovanelli vd. Tuddy.

Kino

Gorica

VERDI 15.00-22.00 "Trappola per un lupo", J. P. Belmonte in M. Faruovo. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

CORSO 15.00-22.0

GRŠKA VLADA IN LADIJSKI LASTNIKI

Zgledno soglasje posebnih interesov na najvišji ravni

Grški ladijski lastniki - «pomorski prosti strelci» na mednarodnem tržišču

Vsak režim je izraz doletenih interesov. Tudi režim polkovnikov v Grčiji je v interesu nekoga. Glede na sredstva, ki jih uporablja in cilje, ki jim sledi, glede na vzpostavljene odnose do grškega ljudstva, ni težko ugotoviti, za kakšne interese gre. Veliki ladijski lastniki Onassisovega kova imajo pri tem gotovo svojo odločilno vlogo.

Pred nedavnim so v Grčiji prislavili krst kar trideset ladij, na kateri so razobesili grško zastavo. Grška vlada je se v pravem trenutku na način, ki se ji podaja, pozvala vse grške lastnike, kjerkoli se nahajajo, naj na svojih ladjah razobesijo zastavo, od koder izhajajo. In rezultat tega? Več kot spodoben: nad dvajset milijonov ton brodovlja pluje danes pod grško zastavo, skoraj tritretina vseh kot pred šestimi leti. Glede načina, kako je bil ta uspeh dosežen, je bilo precej pripomb, vendar je vtiš uspeli in za premiera Papadopolosa v vsakem pogledu koristne politike ostal.

Grčija je tako v pogledu ladjevanja na prvem mestu na svetu. Po nekaterih cenitvah danes pod njeno zastavo pluje celo dva-tri milijone ton brodovlja, ki pripada povsem tujim lastnikom. Vtem ko pod tujo zastavo v glavnem panamsko in liberijsko — pluje prav tako še okrog 20 milijonov ton grškega brodovlja. To pomeni, da Grki danes upravljajo kakih 40 milijonov ton brodovlja in so, kar se tega tiče, prvi na svetu.

Ljudje, ki so se znašli na čelu današnje Grčije, so se istega dne, ko so prevzeli oblast, takoj razumeli, kaj to pomeni in so takoj tudi našli skupen jezik ter vzajemne koristi z ladijskimi lastniki. Nedvomno je danes položaj ostal isti, ker se tempo prehajanja ladij pod grško zastavo še naprej razvija s pospešeno hitrostjo. Sicer je lastnina, ne glede na to, kaj bi se morebiti zgodilo v bodočnosti povsem zagotovljena, ker bo slehera bodoča vlada zainteresirana na tem, da ohrani dobre odnose z ladijskimi lastniki.

Za ladje, ki so starejše od 10 let, danes v Grčiji — pod posejemo, da so registrirane v domačih pristaniščih — ne plačujejo nobenih taks. Za one starejše, so takse skoraj enake tistim v Liberiji ali Panami. Koncesije glede taks obsegajo tudi posle na kopru, če so povezani z brodarstvom. Neposredni davki na dodatek ladijskih lastnikov so minimalni in imena dobro stoječih ladijskih lastnikov v seznamih davčnih obvezancev lani niso bila višje denimo od katerega pešaka. Mnogi se nad tem spotikajo in navajajo podatke o daleč višjih dohodkih države na ladijsko tono v drugih deželah. Lani je ladijski sektor na razne načine vnesel v Grčijo skupno vsoto 450 milijonov dolarjev.

Grški ladijski lastniki predstavljajo v vsakem pogledu poseben sloj. So izraziti, živahni individualisti, kot mnogi Grki. V drugih pomorsko oziroma brodarstvo razvitih deželah obstoje sodobne organizacije družbe, delničarji, upravni odbori in, seveda, elektronski računalniki. Grški ladijski lastnik pa upravlja svojo večjo ali manjšo floto sam v svojem imenu ali imenu svoje družine. Osnovno pravilo je hiter zaslužek ob čim manjših naložbah. Ladijskega lastnika zanima predvsem prevoz nafte in velikih tovarov, neglede na kateri točki sveta. Temu je tudi prilagojena struktura ladij. Grškega ladijskega lastnika nadalje zanima energetska kriza v svetu. In pazljivo sledi vsemu, kar se dogaja na tem področju. Zato je od dvajsetih milijonov ton brodovlja, kolikor so ga v raznih svetovnih ladjedelnah (japonskih v glavnem) zadnji čas naročili grški ladijski lastniki, tri četrtine tankerjev, in to največjih naravnost ogromnih.

Verjetno so tudi sprito tega imena grških ladijskih lastnikov v svetu tako znana. Sicer pa jih je le kakih petnajst, ki nadzorujejo nad polovico celotnega brodovlja v lasti Grkov. Od teh je v glavnem odvisna celotna pomorska politika grške vlade. Njihovi skupni interesi so, razumljivo, docela usklajeni. Polkovniki nikjer na svetu noremu ne služijo zastavi.

Ladje pod panamsko, liberijsko in drugimi zastavami pa so zadnji čas, kot je opaziti, vse pogostje ignorirane na mednarodnem tržišču ladijskega prostora. Zelo resna in težka ko vprašanja, ki jih v zvezi s temi ladjami in njihovimi posadkami n. pr. postavlja Mednarodna organizacija dela. Razen tega grade nekatere dežele v razvoju svoje lastne flote, vtem ko po možnosti druge države ponekkrat izključujejo iz prevoza lastnih velikih tovarov ladje, ki so v rokah tujcev. Vse to predstavlja za grške ladijske lastnike, ki igrajo domala vedno, kot je nekdo rekel, vlogo pomorskih prostih strelcev, precejšnje težkoče. V takšni situaciji ji jim kar prav prišla opora «stare domovine, kot jim jo ponudila vlada njihove dežele. Ta je od svoje strani pravilno zapopadla koristi, ki ji jih imela od tega, ter ponudila ladijskim lastnikom pogoje, v katerih bi se njihove konkurenčne sposobnosti na mednarodnem tržišču ladijskega prostora (torej tudi zaslužek) občutno povečale, kot jim je sicer ponudila. Promotivni opazovalci je brzokonec, ki včasih opazni, vakec je brzokonec, ki včasih opazni, kako je tudi v zunanje-političnih ukrepih grške vlade pogostoma čutili

Nove ruske podmorniške rakete

WASHINGTON, 1. — Ameriška obveščevalna služba je baje odkrila, da so sovjetski tehniki izdelali nove rakete za oborožitev atomskih podmornic. Gre za nov tip rakete, ki ima večji doomet kot ga imajo podobne ameriške rakete. Tako so ameriški vojaški krogi včeraj sporočili tisku. Te sovjetske rakete, ki so označene kot «SSN8», imajo baje doimet 7.500 km. kar je za 2.700 km več kot znaša doimet ustreznih ameriških raket vrste «Polaris» oziroma «Poseidon», s katerimi so opremljene ameriške atomske podmornice.

Iz istih virov se je zvedelo, da so omenjene sovjetske rakete opremljene le z eno jedrsko glavo in ne z več glavami kot so opremljene ameriške rakete vrste «Poseidon». SZ razpolaga trenutno s 30 podmornicami vrste «delta», na katerih so montirane rakete «SSN8». Vsaka izmed 30 podmornic ima vgrajenih po 12 raket.

V ZDA baje dokončujejo gradnjo rakete «trident», ki bo baje imela približno enak doimet, kot ga ima sovjetska raketa «SSN8», vendar bo ta raketa nared šele čez pet let. V ameriških vojaških krogih pa predvidevajo tudi gradnjo rakete vrste «trident II», ki bo imela doimet okoli 10.000 km. Ta raketa pa bo nared šele čez sedem, osem let.

V četrtek na Proseku zaključna produkcija gojencev proseške podružnice glasbene šole

V proseško-kontovelski podružnici glasbene šole Glasbene matice je, kakor nam kaže gornja slika, kar lepo število gojencev in gojenk.

Program tržškega festivala fantastičnega filma

Letošnji že tradicionalni tržški festival fantastičnega filma, ki bo že enajsti zaporedni, bo trajal od 7. do 14. julija. Letošnji program predvideva predvajanje desetih celovečernih filmov najnovejše proizvodnje. Poudarek letošnjih del bo v celovečernem daljnjem podpiranju v globine vesolja, v upanju da bi zemljan prišel v stik z živimi bitji z drugih planetov, z drugih svetov. Hkrati pa se v filmih, ki pridejo letos na program tržškega festivala, obravnava tudi druge dimenzije, namreč prodiranje človeka v oceane.

Film s področja fantastične znanosti, ki obravnava prav to področje, namreč človeško prodiranje v globine oceanov, je celovečerni ameriški film «The Neptune Factor» (And Undersea Odyssey), ki ga je izdelala družba «XX Century Fox», režiral pa Dan Petrie. V njem igrajo glavne vloge Ben Gazzara, Ernest Borgnine, Yvette Mimieux in Walter Pidgeon. Bolj tradicionalnih okvirov se drži ameriški film z naslovom «The Battle for the Planet of the Apes», kar bi prevedli v Bitko za planet opic: Izdelal ga je spet Lee «Hompson». Je to že peti film, v katerem tamo opičjega planeta. Kot tretji ameriški film je film Schlock, ki ga je pripravila družba Jack Harris Enterprises.

O drugih planetih, torej ne o opičjih govori francoski film z naslovom «Planète Sauvage» torej Divji planet. Izdelal ga je René Laloux. Prav tako govori o nekem planetu španski film «El planeta ciego» torej Slepi planet. Tega je izdelal Vicente Aranda. Bil je s tujih planetov nastopajo kot glavni akterji tudi v češkoslovaškem filmu «Ace Borovno», ki ga je režiral mladi češkoslovaški režiser Ota Fuka. In nekaj podobnega je z bolgarskim epizodnim filmom, ki nosi uradni naslov «Troisème apres le soleil» kar bi po naše pomenilo «Tretji za soncem». Tega je režiral bolgarski režiser G. Stojanov, ki je film pripravil po treh zgodbah bolgarskega pisatelja Pavla Vedešina.

Fantastična znanost pa lahko obravnava tudi kako drugo snov, ki jo premore človeška domišljija. Ljubzen na primer je nekaj skupnega znanosti in fantastiki. In tako imamo tudi film z naslovom Eulomea, ki prikazuje ljubzensko zgodbo na neki vesoljski ladiji, ki kroži po vesolju. Eulomea je ime nekega misterioznega planeta, ki ga hoče odkriti in raziskati skupina družin astronomov. Film je izdelala vzhodnonemška filmska družba DEFA, režiral pa ga je Hermann Zschoche. Rekli smo, da gre za ljubzensko zgodbo. Toda ta je le nekakšen okvir, kajti film skuša razčleniti nekaj ekscesov v človeških in socialnih odnosih, ki so tipični za našo dobo. Teža tega filma je v tem, ne pa v ljubezni med dvema astronomavoma.

Seznam filmov, ki jih bodo predvajali sredi julija na tržškem festivalu fantastičnega filma, obsega tudi belgijski film Malpertuis, ki je režiral Harry Küster, glavno moško vlogo pa igra v njem sam Orson Welles, ob katerem bomo v filmu videli tudi Susan Hampshire, Michel Bouquet ter znan francosko pesnik Sylvie Vartan.

V območje res skrajne fantastike spada tudi sovjetski film «Satnikova zemlja», v katerem se prikazuje fantastična zgodba, vendar še vedno v okviru zemeljskih meril, vesfel zgodba Julijana Verneja. Vse festival obnavlja temo fantastične znanosti, torej znanosti, ki je vsaj za danes izven realnosti in bolj v sferah fantazije.

(Nadaljevanje na 6. strani)

NOVOST NA SLOVENSKI KNJIŽNI POLICI

Nordenov «Salon Kitty» je romansirana resnica

V berlinski javni hiši so nastavili prisluškovalne naprave in beležili vse, kar so rekli gostje, v glavnem višji častniki in funkcionarji

Pod naslovom Presenetljivo p. g. lavje SS nam koprška založba LIPA predstavlja knjigo SALON KITTY, katere slovenski prevod (Mirko Napast) je pred kratkim posredoval domačim bralcem Založba piše, da avtor knjige, nemški častnik in avtor scenarijev Peter Norden, piše knjige iz strasti, gnan z zanesljivim občutkom za presenetljive dogodke naše zgodovine. Med takšne dogodke sodi tudi Salon Kitty, najbolj sprijeta iznajdba SS režima. V Salonu Kitty, berlinski javni hiši, je bilo vgrajenih 120

mikrofonov, s katerimi je nemška varnostna služba prisluškovala številnim visokim osebnostim nacistične stranke, države, oboroženih sil in diplomacije. Naloga agentov, ki so v «salonu» delale kot prostitutke, je bila zvaljati iz gostov izjave o njihovih zaupnih nalogah in njihovo osebno mnenje o državnem vodstvu in političnem položaju. Vsem pogovorom so hkrati prisluškovali v gigantski prisluškovalni centrali in jih snemali na plošče. Tako je varnostna služba agentke in njihove žrtve neprenehoma

nadzorovala, čeprav tega same niti niso vedele. Se danes je 25 tisoč plošč spravljanih pri varnostni službi Nemške demokratične republike v Berlinu...

Pred seboj imamo torej knjigo, ki govori o vojniskih centrali, kakršne zlepa ne najdemo v zgodovini: prisluškovalna centrala, organizirana v bordel. To je bila zamisel Heydricha in njegovega pomočnika Schellenberga (ta je po vojni ostal živ in tadal knjigo svojih spominov, vendar je zaradi bolezni umrl komaj 42 let star leta 1952), ki sta s svojimi sodelavci organizirala edinstveno in za tiste čase tehnično najbolj popolno prisluškovalno.

V Salon Kitty niso prihajali le letalski oficirji, ki so se vračali s fronte, le generali in nacistični veljaki, vanjo so prihajali diplomati, (poslanik Italije Attilio n. pr. je bil stalen gost) in tudi državni poglavarji ter sami nacistični ministri. Vsi ti so v pogovoru z ženskami izdajali najrazličnejše tajnosti, predvsem pa svoje domneve o zmagovalni koncu vojne in v Hitlerjevo politiko, kar je predstavljalo seveda za obveščevalno službo in za gestapo kar najdragocenejši vir. Sicer sta tudi Heydrich in Schellenberg zahajala v ta bordel, toda takrat so mikrofone izključili na posebno povelje.

Kako je torej nastala zamisel salona in kako se je ta razvijal, kako je delovalo vse to, nam pripoveduje knjiga s preprostimi naslovom Salon Kitty.

Se snov sama daje osnovno za imenitno knjigo. In res je ta prav posebno zanimiva, bere se kot kriminalni roman. Avtor je kot kriminalni roman. Avtor je kot podnaslov navedel, da je knjiga Ein Report - poročilo. V resnici njegovo delo torej ni roman, temveč je dokumentarno delo o vojniskih ustanovi nacističnega režima. Seveda je avtor snov, ki je zbral na podlagi plošč in na podlagi osebnih preverjanj pri živih sodelavcih centralne, svobodno oblikoval, napisal dialoge in dokumentarno pripoved romaniziral. V bistvu pa je njegovo delo le ostalo dokumentarno poročilo, ki pa je vendar napisano tako zanimivo in privlačno, da bralca drži v napetosti, dokler ne obrne zadnje strani knjige. Da je avtor knjige poročalec, žurnalista in pisec televizijskih scenarijev, je dinamičnost njegove pripovedi in zanimivost samo o prid čeprav o umetniški vrednosti teksta ni mogoče govoriti.

Knjiga Petra Nordenja je torej mogoče zanimivo branje, ki bo pritegnilo vse tiste, ki imajo radi dokumentarna dela, zlasti dela, ki govorijo o vojni in vojnstvu.

Sl. Ru.

dosegli. Ne ogibajte se dolžnosti, ki jo imate do ljubljene osebe. Razveseljivo sporočilo.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Rečeno vam bo, naj bi se pomaknili v ozadje, toda vi tega ne storite. K svojemu čustvenemu problemu pristopite bolj realno. Zdravje primerno.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Razvili dosežek, ki vam bo omogočila več zadoščenja, kot si mislite. Nevoščljivci so na delu, odkrijte jih. Manjše motnje srca.

VOĐNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Z odlično potego boste okrepili svoje finance. Bodite bolj strpni do ljudi. Zaupajte v svoje sposobnosti.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ne trdite se, da bi dosegli nemogoče. Zelo vam škodi predvsem hrup, poistite si kje kak manjši kotiček.

VIETNAMSKE VOJNE NEVESTE V ZDA

«Domov bi rada, pa čeprav peš»

Nekdanje sanje o bogastvu in blagostanju so se spremenile v težko stvarnost, ki je za mnoge prehuda, da bi se ji prilagodile

Tista vietnamska dekleta, ki so se zaljubila v okupatorske vojaške in računala, da bodo v ZDA živela v bogastvu in blagostanju, so se znašale v žalostnem položaju, da v ZDA ne morejo obstati, domov pa praktično tudi ne morejo. Dve Vietnamski v ameriški trgovini.

«Želim spoznati prijatelja zaradi poroke. Studentka, Vietnamska, 17 let, lepa, poštena, delovna. Pogoji: American, samski, pošten, starost ni važna».

Se ko so zadnji ameriški oddelki zapuščali Vietnam, je bil v angleščini pisan list «Saigon Post» poln takih oglasov.

Kot vsaka vojna je tudi vietnamska dala veliko takih imenovanih vojnih nevest. Za južnovietnamsko dekle, je pomenil moč iz ZDA več poln zlatas.

Dekletom, katerim je pravočasno uspelo ugovoriti za moža ameriškega vojaška, pa je ob prihodu v ZDA postalo jasno, da bo «mojo življenje» neprimerno težje kot je kazalo.

«V Vietnamu smo mislili, da je tukaj vsako bogat. Predstavljamo si tukaj s služkinjo in lepim stanovanjem», pravi Tien Mitsu, ki sedaj živi na Long Islandu pri New Yorku. «Presepišlo nas je velikansko zapravljanje vojakov v Vietnamu. Kar je bilo tam bogastvo so tukaj drobnice. Mislija sem, da bom v ZDA za en dolar kupila dovolj hrane za vso družino, kot je bilo možno doma, v Vietnamu».

En dolar pa je v ZDA dovolj le za eno malico in še ta je za Vietnamko neužitna. Navajene na riž in riže, se težko privajajo na hrano iz konzerve in na v naglici pripravljene jedi. Mnoge tudi po več dni niso mogle zaužiti ničesar.

Velika ovira je tudi jezik. Zakonski pari so se v glavnem «zaljubili» brez govorjenja, če izvzamemo tistega z rokami. «Sedela sva le skupaj in se gledala v oči», je povedala Huong Bochin, ki ima kot druge Vietnamske hude težave pri učenju povsem tujega jezika. Mnogi pari še sedaj ne morejo med seboj govoriti. Zgodbi se, da mora moč na delo v nočni izmeni, žena pa tega ne razume in pripravi večerjo, na moža pa nato čaka vso noč ob mizi. Nastajajo seveda družinski prepri in ljubosumja.

Huda ovira je tudi drugačen družinski stroj in razmere med sorodniki. Hoa Young, ki je vzela vojaka - študenta harvardske univerze pravi: «Doma sem komurkoli lahko dala otroka v varstvo, če sem morala po opravih, tukaj pa moram celo moževi sestri plačati vsako uro, ki mi ga varuje». Pri mnogih vojnih nevestah se zato poroki rezaupanje do novih sorodnikov. Sprejeme je po navadi tako topla, da se jim zdijo kar neiskreni.

Čeprav tudi srečno poročeno Vietnamko hudo trpijo domotožje. «Mož pravi, da se bova čez tri leta, ko bo končal vojaški rok, vrnila v Vietnam. Vrnitev pa ne bo tako enostavno. V Vietnamu je namreč dekle, ki se je poročila z Ame-

kakor imajo v tem času učenec osnovnih šol razne prireditve ob zaključku šolskega leta, tako zaključujoče šolsko leto tudi gojenci glasbene šole tržške Glasbene matice. Nekaj zaključnih prireditev oziroma glasbenih produkcij je bilo in sicer v krajih, kjer ima glasbena šola Glasbene matice svoje podružnice. Tako so imeli v četrtek proti večeru svojo zaključno produkcijo tudi gojenci podružnice glasbene šole GM na Proseku. Zaključna glasbena prireditev na Proseku je bila v lako imenovani Soševci hiši, kjer ima sedež prosvotno društvo Prosek - Kontovel in kjer imajo pouk tudi gojenci glasbene šole Glasbene matice.

Podružnico glasbene šole Glasbene matice na Proseku že dolgo let vodi prof. Ignacij Ota, ki mu pri delu pomaga tudi Marina Cerovac. Od 25 gojencev, kolikor jih obiskuje šola, se jih je največ opredelilo za harmoniko. Zato je tudi prof. Ignacij Ota ustanovil na tej podružnici mladinski harmonikarski ansambel, ki že nekaj let uspešno deluje.

Ignacij Ota je skupno s Cerovčev dobro pripravil četrtkovni nastop, ki je temeljil na zelo pestrem programu. Vrhu tega je bil program tudi zelo bogat, saj je obsegal kar 26 točk, med katerimi so bile nekatere zelo zahtevne. Gojenci, ki so jih izvajali, pa so se dobro pripravili in odlično obnesli, pa naj so izvajali dela avtorjev, kot so Strauss, Beethoven in podobni, ali pa tudi dela avtorjev, kot so Avsenik, Rancigaj in podobni.

Na prireditvi so nastopili o macini Katarina, Magda, Marko in Sergij Stoka, Valnea in Tatjana Cibic, Andrej in Renzo Milic Corrado Čuk, Viviana Daneu, Bruna Ciani, Giorgio Puntar, Da miana Fabjan, Katja Starc, Jordan Rebuta, Edj Košuta, Milan Gruden, Erika in Aldo Brišček, Mavricj Lovrenčič, Jana Ban, Savica Možina in Vera Krevatin.

Na produkciji so poleg domaćinov, ki smo jih navedli, nastopili tudi nekateri gojenci glasbene šole GM iz mesta ter iz nabrežniške podružnice in sicer Adrijan Pahor in Miran Košta iz Trsta ter Fabricija Terčič, Nadja Vidmar in Boris Devetak iz Nabrežine.

Lepo in resnično prijetno prireditev je zaključil harmonikarski ansambel, ki je pod vodstvom prof. Ota zaigral nekaj skladb, med njimi tudi venček partizanovskih pesmi.

Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, je bilo s prireditvijo zadovoljno. Posebno stariši in sorodniki, ki so se neposredno prepračali, kako so njihovi otroci v letu dni napredovali. Zato so svoje mlade glasbenike nagradili s ploskanjem, ki je bilo namenjeno tudi njihovim učiteljem.

MM

Dečka odkrila «goro» kovancev

MOSKVA, 1. — Dva komaj 11-letna dekleta in sicer Sasa Drazdov in Miša Baranov sta odkrila celo «goro» starih kovancev, največjo količino kovancev, kar so jih kdaj koli odkrili v Sovjetski zvezi. Tako poročata agencija TASS, ki dodaja, da sta dekleta odkrila kovance v neposredni bližini naselja Azjanka v Belorusiji. Dekleta sta, kot poročata agencija, hodila po neki kmetijski kmetiji, ki je bila nekaj desetletij nazaj v opazila nekaj srebrnih kovancev, ki so bili na vrhu zemlje. Zatekla sta kopati in odkrila kakih 8.000 dirhamov torej kovancev, ki so jih kovali v 9. stoletju v Bagdadu, Samar-kandi. Agencija TASS poudarja, da v vseh zadnjih 200 letih niso odkrili toliko kovancev kot tokrat.

SOBOTA, 2. JUNIJA 1973

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.08 Slovenski motivi; 8.30 Koncert; 9.00 Glasbena galerija; 10.00 Koncert; 11.15 J. Lukeš; «Stari Ford» — mladinska igra; 11.35 Iz tedenskih sporedov; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Orkestri; 19.10 Družinski obzorji; 19.25 Zborovski petje; 20.00 Sport; 20.50 Manzonijeva tragedija «Adechi».

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Med prijatelji Glasbe; 16.20 Martelljevi intervjuji; 16.40 Zborovski petje.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Jutrjana glasba; 8.40 Glasba za dobro jutro; 10.00 Folklorni motivi; 11.15 Orkester in zbor; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Ansambel Cerri; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 14.40 Juke box; 15.30 Pisana glasba; 16.00 Plošče; 17.40 Vrtijo se pevci; 18.00 Zapojmo in zaigramo; 18.45 Primorska in njeni ljudje; 19.00 Progressiva glasba; 20.00 Za konec tedna; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Glasbeni weekend; 23.30 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.00 Jutrjana glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Orkestri lahke glasbe; 9.45 Proslave ob dnevu republike; 11.30 Plošče; 13.20 Preskušanje se dilemtati; 15.45 Veliki va-

riete; 17.00 Giro d'Italia; 17.05 Rad-dijska igra «Chi sei visto, sei visto»; 20.20 Kakšna glasba vam ugaia; 20.55 Plošče; 21.30 Jazz; 22.10 Plošče.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojo Milva in ansambel Beatles; 8.40 Stara glasba; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Plošče za poletje; 10.35 Glasbeni variete; 11.35 Kolesa in motorji; 11.50 Zborovski petje; 12.30 Zgodovina ital. popevke; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.35 «Alto gradimento»; 17.45 Ping-pong; 18.05 Evropa poje; 19.30 Po večernih vesteh Giro d'Italia; 20.15 Donizettijeva «La favorita».

III. PROGRAM

9.30 Bachove skladbe; 10.00 Koncert; 11.30 Strani iz albuma; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 13.30 Schubert in Schumann; 14.10 Rimski Korsakov; Sadko; 18.30 Lahka glasba; 18.45 O festivalu v Cannesu; 19.15 Koncert; 21.30 Rimski koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Glasovi v ritmu; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Iz opusa Alojza Srebotnjaka; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočila vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo naši operni pevci; 16.00 «Vrtljak»; 16.40 S knjižnice; 17.10

Z ansamblom Leonrad; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noch, otroci!; 19.15 Ansambel Borisa Kovčiča; 20.05 Češkoslovaški dixieland; 21.15 Za razvedrilo; 22.20 Za naše izseljence; 23.05-01.00 S pesmijo v novi teden.

ITAL. TELEVIIZIJA

9.15 Vojaška parada ob dnevu republike; 12.30 Morska biologija; 13.00 Komični filmi; 13.30 Dnevnik; 14.00 Vagovni problemi; 17.00 Spored za otroke; 17.10 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.30 Po ljudna znanost; Človek in mrzci; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Sport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Glasbena prireditev «Dove sta Zaza»; 22.15 Dogodek, kako in zakaj?; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

17.00 Sportni prenos; 19.00 Giro d'Italia; 21.00 Dnevnik; 21.20 Čemu so se smejali Italijani.

JUG. TELEVIIZIJA

16.30 Evropsko prvenstvo v boksu — prenos; 18.00 Obzorji; 19.00 Rimogov var predstavlja; 19.45 Barvanske; 19.15 TV kabaret; 19.45 Barvanske na risanki — Kalimeri; 20.00, 23.30 TV dnevnik; 20.30 Vojakiški orkestri; 22.00 Šerif v New Yorku — film; 23.10 TV kaipoz.

KOPRSKA BARVNA TV

19.45 20 minut z ansamblom; 19.50 Film; 20.15 Poročila; 20.30 Film; «Obleganje vrha Thayo»; 21.20 Ma-li koncert.

Argentinska izkušnja

To, kar prinašajo v argentinski in južnoameriški politični vsakdan peronisti, pretega tudi pričakovanja najbolj skeptičnih krogov opazovalcev, ki so videli v predvolitvah obljubo Hectorja Campore zgolj politični manevar, ki naj bi izkoristil vse odločnejše zahteve argentinskih množic — ne glede na njihovo politično barvo — po spremembah. Zagotovo so bili politični jetniki, med njimi nekatera znana imena gverilskih »armad«, najbolj nevarna točka: odnos do gverile, tiste za vrati jetnišnic in tiste, ki je vvenemirjala Argentino še v času po volitvah, je postal merilo za predvidevanja, v kakšno smer bo prava prava krenila Argentina v prihodnosti. Ena izmed možnosti, ki se je kazala ob domala krčevitem upiranju vojske, da bi vendarle zadržala svoj vpliv in moč tudi v peronistični vladi Hectorja Campore, se je kazala v kompromisu med peronisti in vojsko. Ta kompromis seveda ni dajal gverilcem nikakršne prave možnosti. Druga možnost je bila uresničenje radikalnih napovedi, da bodo politični jetniki osvobodjeni takoj potem, ko bo Hector Campora vstopil v Casa Rosado, vladno palačo v Buenos Airesu, v kateri so sedem let odmevali koraki vojskega škornja. Omahovanje, ki ga je bilo čuti še pred 25. majem v izjavah voditeljev peronizma, je zbuhalo pomisleke o iskrenosti volilnih obljub.

Toda sedaj so politični zaporniki izpuščeni. Temu uko-kus za tisto latinskoameriško tajnost, ki je vendarle upala, da peronisti — in še zlasti tisto, ker se ve tudi za njihove nazadnjaške poteze izpred desetletij — ne bodo šli do konca, je sledil drugi: Argentinska je navezala diplomatske stike s Kubo, z Nemško demokratično republiko in Severno Korejo. Gre torej za res in severnoameriška diplomacija se tega zaveda: ameriški državni sekretar William Rogers, ki se je udeležil predaje oblasti v Argentini, je bil na kraju samem, da bi reševal, da se rešiti da. Start, ki ga doživlja ta dni Argentina, je namreč tako silovit, da bodo uspešni lahko samo tisti, ki so se ga udeležili takoj na začetku. Rogers je po štirih dneh bitanja v Argentini izjavil, da doživljajo stiki med državama »dobro začetka, njegovi pogovori s čilskim predsednikom Allendejem v Buenos Airesu pa tudi napovedujejo nekoliko bolj umirjen dialog med čilom in ZDA v prihodnosti.

S spremembami v Argentini se v Latinski Ameriki odpira nova poglavja, morda tako, kot ga je pred časom začel, toda še ne izvedel Čile, morda nekoliko podobno Peruju, kjer je storila — v nasprotju z Argentino — vojska to, kar sedaj pričakujejo v Argentini ljudje in svetovna javnost (tista, ki je na konjenci pravilnejšim družbam) od vlade Hectorja Campore. Državo te dni preveča, poročajo agencije, vadiše resničnega nacionalnega preporoda. Novi kongres neprerkinjano zaseda, stranke so začele z živahno aktivnostjo. Pričujejo, da bodo v kratkem odprli sedež komunistične partije Argentine, ki je bila dolgo let v ilegali. Pluralizem, za katerega se zavzame vlada Hectorja Campore, tako torej že avtomatično ohranja nekatere politične vrste, ki so pobudili si nevroke, ki so pobudili si nevroke razpredano mrežo gverilskih delovanja, čeprav pa seveda niso odstranjeni vsi sociološki koreni, ki so povzročili. Toda Argentina danes, na začetku začetka ustanjavanja nove družbe, z optimizmom zre v prihodnost. Za prihodnost je vrgla sidro v pristanišča nevroških držav.

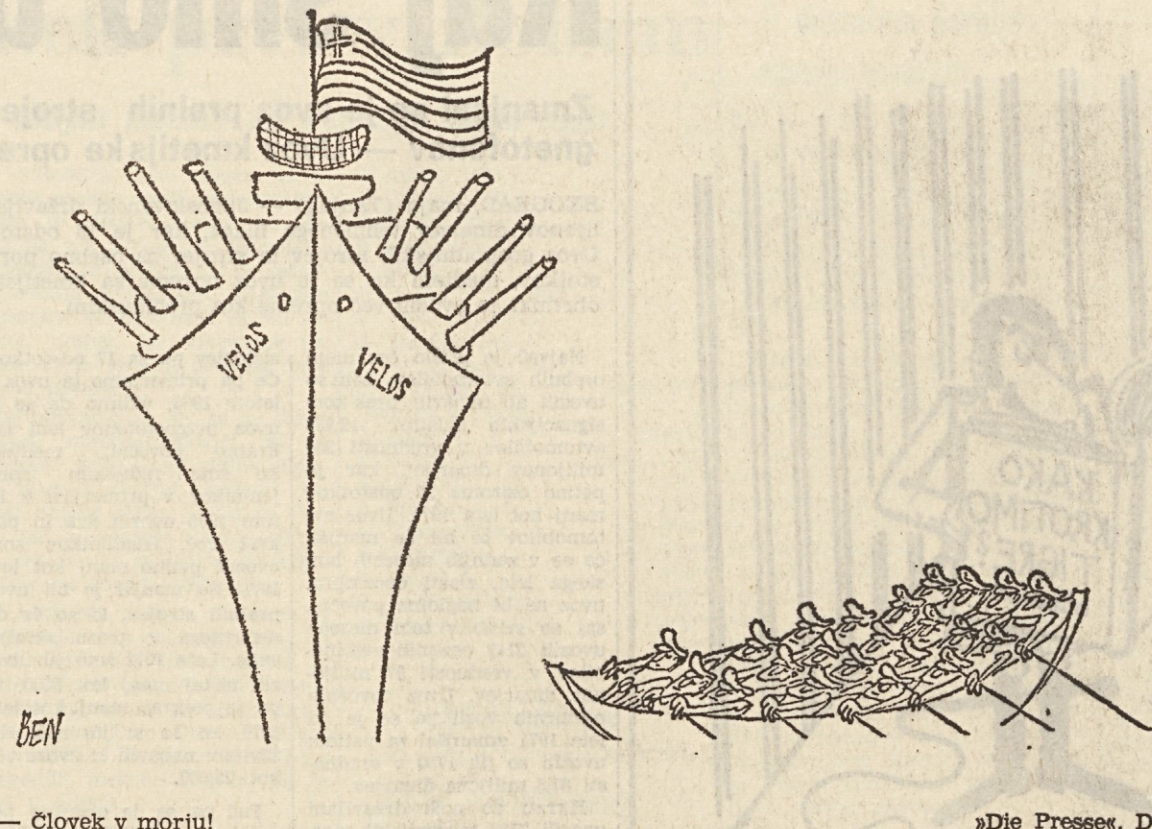
Spopad, ki čaka Argentino prihodnje mesece, bo spopad med starimi zasnovami, ki jih tudi peronizem ni mogel odstraniti, in novim zagovorom, ki mu določa smer sicer stara peronistična struktura, vendar prežeta s hoteli mladine, ki je pravzaprav odločilno pripomogla k njegovi vrnitvi.

»Argentinska izkušnja« pa je še takoj na začetku pobudila razpoljubljanje o najbolj spornem sožitju na zahodni polobli, o sožitju med ZDA in Latinsko Ameriko. Organizacija ameriških držav (OAS) je bila s argentinskimi priznanjem Kube spet potisnjena v kot in se do hotela ta oblika sodelovanja še obstajati, bodo potrebne nove osnove.

Združene države Amerike se bodo morale odločiti. Po sestankih v Pekingu in intenzivnih posvetih na najvišjem nivoju med ZDA in Sovjetsko zvezo postaja blokada Kube s strani ZDA anahronična in za ZDA ovira, zaradi katere vztrajajo izgubljajo svoj vpliv v Latinski Ameri-

P. BREŠČAK

BENEDEK: NATO — MANEVR

— Človek v morju!

»Die Presse«, Dunaj

Minister se trese Leonov še v vesolje

Ali je v sedanji »seksualni« škandal v Britaniji vpleten še en minister? — Britanska policija išče »rdeče obveščevalke« med londonskimi prostitutkami

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, maja — Britanska javnost še ni utegnla zapreti osuplih ust zaradi seksualnega škandala, v katerega sta bila zapletena britanska ministra in lorda Lambton ter Jellicoe (oba sta prejšnji teden odstopila), ko je včerajšnji bulvarski list »Sunday People« poskrbel za novo senzacijo na svoji naslovni strani. V pogovoru s prostitutko Normo Levy, ki je povzročila konec Lambtonove politične kariere, je reporter zvedel, da je k njej zahajal še neki drug britanski minister.

Ker pa za to izjavo ni na voljo materialnih dokazov (pri Lambtonovi zadevi obstajajo fotografije, posnete s skrivno kamero), časopis ministrovega imena ni navedel, piše pa, da so njegovo ime posredovali policiji oziroma notranjemu ministru Carru. Scotland Yard se je seveda takoj vrgel na delo in preiskuje, koliko resnice tiči za prostitutkino izjavo. Kot menijo tukajšnji opazovalci, bo trajalo več dni, preden bo policija lahko predložila celotno poročilo notranjemu ministru Carru.

Norma pripoveduje

Prostitutka Norma, za katero menijo, da je trenutno nekeje v Maroku, je izjavila, da je je ministra predstavila nek »bogata madame« ter da ji je minister za vsak obisk odštél 50 funtov (2000 novih dinarjev).

Pri ministrskem predsedniku Heathu (ki je danes odpotoval na Bavarsko) sta se včeraj zglasila notranji ministri Carr in vzhodni lordle sir Peter Rawlinson in ga seznanila z zadevo. Pri Heathu je bil tudi osumljeni minister in premieru zatrdil, da je nedolžen.

»Lov na čarovnice«, ki ga je bilo pričakovati, se je torej začel. Tam nekeje v Maroku sedaj biva pretkana prostitutka in objestno s prstom pokaže zdaj na tega zdaj na onega ministra. Zaradi njenih obtožb so zaskrbljene najvišje glave, Scotland Yard pa mora poslušno slediti smeri kazalca lova, ki je čez noč postala pravi lovec.

Sicer pa se je poleg sedanjega ministrsko-seksualnega škandala v Britaniji razkrilo še polno drugih nedelnih stvari s skupnim imenovalcem »prostitucija-pornografija«.

V Londonu trenutno deluje 3000 do 4000 »polno zaposlenih« in 8000 honorarnih prostitutk, ki ustvarjajo na leto nekaj 30 milijonov (1,2 milijarde novih dinarjev) dohoda. Celotno honorarno prostitutko ima približno 5000 funtov (200.000 ND) letnega zaslužka, medtem ko polno zaposlene (cele tiste, ki so malodane že presegle svojo amortizacijsko dobo) zaslužijo 10.000–15.000 funtov na leto, se pravi več kot znaša letna plača tukajšnjega ministra. Na vrhu piramide londonske prostitucije je nekaj 30 prostitutk, privlačnih in svežih mladenc, ki zaračunajo za en obisk najmanj 50 funtov (2000 nd) za eno noč pa tudi po več sto funtov. Za voljo svojega ugleda skrbno izbirajo kliente, med katerimi celo petični businessmeni organizirajo kaj iskati. Med takimi ne boljše kliente se bržkone uvrščata tudi ministri Lambton in Jellicoe.

Londonska prostitucija ni bogve kako trdno organizirana. Smetano prostitutke sestavljajo neformalne skupine in manjši sindikati, ki imajo predvsem organizacijsko, ne pa »oblastne«, funkcije. Nižje prostitutke pa delujejo popolnoma neodvisno.

Meka pornografije

Naslednja pregreha, ki tare predvsem London, je pornografija, ki je neprimerno bolj organizirana kot prostitutke. Tu deluje nekaj 70 firm (takšno firmo običajno se-

stavlja vsega skupaj samo en človek, ki klientom po pošti razpošilja pregrebno literaturo. Kot navaja eden izmed londonskih časopisov, nadzoruje te firme kakih pol do četrta res velikih koncernov, ki razpolagajo s približno 10.000 imeni in naslovi potrošnikov. Pornografija po pošti vrže na leto približno 10 milijonov funtov, kakih 30 prodajalnih pornografijskih v londonskem Sohu prispeva nadaljnje 3 milijone funtov, približno 10 sorodnih prodajal v bližini Londona in 50–60 v drugih angleških pokrajini pa še dodatna dva milijončka. »Umanje« oddelke Scotland Yard je sicer z nekaterimi dosedanjimi odličnimi akcijami poskrbel za manjši primanjkljaj v pornografski industriji, ker je po raznih sumljivih skladiščih in prodajalnah v Sohu zaplenil kakih 120 ton pornografskega gradiva, vendar to še zdaleč ni ohromilo industrije papirnatih nagib in nagev.

Seveda se vsa ta zadeva okoli prostitutke in pornografije ob izbruhu kažeše »Lambton-Jellicoe« kažeše v ostrih luči. Kljub temu pa je nedolžen.

Zahodne protioveščevalne službe so namreč prišle na dan s sumničaji, da se je v to prijetno idilo poslovne ko-

operacije londonskih in za-

hodnonemskih prostitutk prikradla nevarnost rdečih prostitutk. Zahodnonemski protioveščevalni organi, ki so prvi odkrili zvezo med londonskimi in zahodnonemskimi prostitutkami, izjavljajo, da imajo vzhodni Nemci posebne »seksualne« šole, v katerih urijo prikupna dekleta za najstarejši poklic s posebnimi nameni. Baje so šole za vohunke pri mestih Karlmarx stadt, Leipzig in Starow pri Berlinu. Na teh šolah bojda diplomira vsako leto kakih 150 »gojenk«, izmed katerih izberejo najboljše in jih potem pošljejo kot vohunke v tujino. Nekatere izmed njih so se baje znašle tudi med organiziranimi zahodnonemskimi prostitutkami. Angleži, ki sumijo, da so nekatere izmed tukajšnjih prostitutk imele v svojih uživaliških nemeščane skrivne prisluškovalne naprave (prostotika, ki je imela za Lambtonov padec, je kriva velikega medveda — lutko, v njem pa prisluškovalce), so takoj stopili v stik z zahodnonemsko obveščevalno službo in od nje nujno zahtevali podatke o več sto tujih dekletih, ki delajo na otoku kot gospodinjske pomočnice na domovih znanih in uglednih britanskih osebnosti. Britanska policija išče »ideološke« kuririzane, kot se spodobno izraža »Sunday Times« tudi med londonskimi prostitutkami.

Zahodne protioveščevalne službe so namreč prišle na dan s sumničaji, da se je v to prijetno idilo poslovne ko-

operacije londonskih in za-

MITJA MERSOL

»Pravda« obisk bo uspešen

Komentar moskovske lista pred srečanjem Brežnjev-Nixon

MOSKVA, maja (Tanjug) — Moskovska »Pravda« napoveduje uspeh bližnjega obiska generalnega sekretarja CK KP SZ Leonida Brežnjeva v ZDA. »Sovjetski ljudje pričakujejo, da bo obisk Brežnjeva v Ameriki nova etapa na poti zagotovitve zanesljivih mirnih odnosov med Sovjetsko zvezo in ZDA, na podlagi načel mirolnosti, ki so spodobno izražene v Moskvi.«

»Pravda« piše, da se pozitiven razvoj v sovjetsko-ameriških stikih kaže na različnih področjih. List pri tem tudi navaja, da je Brežnjev v Ameriki na poti zagotovitve zanesljivih mirnih odnosov med Sovjetsko zvezo in ZDA, na podlagi načel mirolnosti, ki so spodobno izražene v Moskvi.«

Samo naiivneži lahko mislijo, da priznanje načel mirolnosti koekstistencije pomeni, da bo ideološki boj dveh svetov na mednarodnem prizorišču izgubil svoj pomen, zaključuje »Pravda«.

„Kakšno leto Evrope“?

Res bi lahko rekli, da smo v »letu Evrope« — Drugače kot so si zamišljale ZDA

Diplomatska dejavnost v Evropi je zadnje čase izredno živahna. Na pripravljanih pogovorih za konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi so skoraj opravili delo in čez mesec dni naj bi se začela prava evropska konferenca; na pripravah za pogajanja o obojestranskem in uravnoteženem sklenjenju sil so po dolgih mesecih zastojali začeli resno delati; Brežnjev je bil v Bonnu, Heath v Parizu, zunanji ministri evropskih držav so venomer na poti, kmalu bo Brežnjev Nixonov gost in povrh vsega naj bi bil jeseni tudi tako imenovani atlantski vrh. Res bi lahko rekli, da smo v »letu Evrope«, tistem letu, ki so ga napovedali v Washingtonu in ki bo nekoliko drugačno, kot so si predstavljali v ZDA.

Dvaintrideset evropskih držav ter ZDA in Kanada so v Helsinkih zgladile skoraj vsa nasprotja, se sporazumele o dnevnem redu in delavnosti evropske konference. Najprej naj bi se dobili zunanji ministri, potem naj bi posebne komisije del časa proučevale vse teme dnevnega reda, nazadnje pa naj bi prišlo do sestanka zunanjih ministrov ali še bolj drvo in vladi. Glede konference se ni dokončnega dogovorila. Najverjetneje bo prvi del v Helsinkih, za drugega in tretjega pa se potegujeta Zeneva in Pariz.

Dogovorili so se, da bodo vse udeležence evropske konference sodelovali kot suverene in neodvisne države in da konference ne bo upoštevala vojaških zvez, se pravi, da bodo udeleženci nastopali v skladu s svojimi interesi, ne da bi se morale držati stroge blokovske discipline. Spornih je še nekaj točk: še zmerom namreč ni jasno, ali bo evropska konferenca razpravljala tudi o vojaških vidikih varnosti in kako naj bi poskrbeli za »kontinuiteto in institucionalizacijo konference«.

Priljubljen evropskih držav, da uredijo medsebojne odnose in odstranijo nevarnost spopada, se je pokazala v Helsinkih že zelo kmalu, ko so začele opuščati blokovsko disciplino in se zavzemati za svoje, tako imenovane nacionalne interese. Prav pri tem je bil ves čas močna težnja nevtralnih in nevtraliziranih, da evropska konferenca razpravlja tudi o vojaških vidikih varnosti, se pravi, da tega ne bi prepuščali le veleislam.

Uspeša je tudi akcija, v kateri je bila najbolj dejavna Jugoslavija, naj bi se evropske zadeve ne omejevale samo na osrednji del celine, marveč naj bi razprave o varnosti in sodelovanju zajele tudi Sredozem-

lje. V Helsinkih so sprejeli ta načelo in mogoče se zgodi, da bodo na prvi evropski konferenci sodelovale tudi nekatere ne-evropske države iz Sredozemlja, na primer Alžirija in Tunizija — če ne drugače pa vsaj kot opazovalke.

Jasno je, da je na pospešeni tempo dela v Helsinkih vplival pozitivni rezultat obiska Brežnjeva v Bonnu — kot je tudi jasno, da Evropa veliko pričakuje od obiska sovjetskega voditelja v Washingtonu. Evropa je že nekaj časa ena izmed poglavitnih tem v politiki dveh veleisl, tako Amerike kot Sovjetske zveze.

Ce je bilo v Helsinkih bolj in večkrat slišati manjše evropske države, ki niso v vojaških blokih, pa sta veleisl ali danajskih pripravah na POUSS dal čuti svojo moč in vpliv. Spor je izbruhnil takoj na začetku, ko ni bilo jasno, kakšen status naj imajo nekatere države. Glede na to, da so to pogovori med blokoma in da gre za zelo koprivo temo, sta se tudi velika dva bloka silila, ZDA, ko so se zmenili, da bo Madžarska le opazovalka (se pravi, da ne bodo govorili o sovjetskih vojakih na madžarskem ozemlju), in ko so v to imenovali družabni diplomaciji (na koslih, sprejemih in zasebnih sestankih), premagali prve težave, so prišli tako daleč, da se bodo do srede junija zmenili o kraju, času in imenu konference. Pri tem NATO predlaga datum (september ali oktober letos), Varšavski sporazum pa kraj (Dunaj). Ime je sporno, ker marsikaj potegne za seboj.

Vzhod se namreč upira beledi suravnotenžen« (skrčenje sil), češ da mu škodi, ker bi potem moral umakniti več čez iz srednje Evrope. Po sovjetskem predlogu naj bi bilo zmanjšanje sil takšno, da ne

Pogovori v Moskvi

Egiptovski zunanji minister Zajaf odpotoval iz Moskve — SZ spet napada »notranjo in zunanjo reakcijo« — Pogovori z Gromikom niso potekali gladko

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, maja — Egiptovski zunanji minister El Zajaf je končal svoj sletišči obisk v Moskvi. Politični opazovalci v sovjetski prestolnici menijo, da pogovori med ministroma za zunanje zadeve niso potekali gladko, čeprav so bili predvsem informativni.

Zajaf je prišel v Moskvo, da bi se kar najneposredneje seznanil s sovjetskimi mnenji glede bližnjega vzhoda tik pred napovedanim srečanjem med Brežnjevom in Nixonom ter pred napovedano akcijo v varnostnem svetu. Sovjeti že ves čas od podpisa pariškega sporazuma v Vietnamu poudarjajo, da je prišel čas tudi za reševanje bližnjevzhodne krize. Nobene-ga dvoma ni, da bo to vprašanje uvrščeno kot izredno pomembno tudi na dnevni red washingtonskega »sestan-ka na vrhu«.

Ali sta SZ in ZDA pripravljeno uporabiti svojo avtoriteto in vpliv pri svojih varovan-

cih na Bližnjem vzhodu, da bi dosegli kakršnokoli rešitev ali pa bosta iskali rešitev skozi napovedano akcijo v varnostnem svetu? Kakorkoli že, Sovjeti so že ves čas bližnjevzhodne krize zavzemajo za mirno politično rešitev na osnovah znane resolucije varnostnega sveta iz 1967. leta, medtem ko v Egiptu zlasti v zadnjem času niso istega mnenja. Tik pred Zajatovim prihodom v Moskvo je Ali Sabri v kairskem »Al Ahbaru« nedvoumno napisal, da se Egipt ne strinja s sovjetsko oceno, da morajo Arabci zaupati v miroljubna sredstva pri iskanju rešitve za krizo na Bližnjem vzhodu.

Zajatov obisk v Moskvi je sovpadel z drugo obletnico podpisa sporazuma o prijateljstvu med SZ in Egiptom. Sovjetski tisk je izkoristil to priložnost, da bi poudaril »vzajemni interes« za politično, gospodarsko in drugačno sodelovanje kakor tudi pomen trajnosti in dolgoročnosti tega sporazuma. Hkrati s tem pa so Sovjeti izkoristili priložnost za napad na vse tiste, ki mečejo polena pod noge sovjetsko-egiptovski prijateljstvu. Pri tem v Moskvi mislijo tako na zunanjo kakor na notranjo reakcijo. Odkar so namreč pred nekaj manj kot letom dni sovjetski vojaški strokovnjaki in svetovalci morali v 24 urah zapustiti egiptovsko ozemlje, je Moskva pripravljena odkrivati sovražnika sovjetsko-egiptovskega prijateljstva tudi med nekdanjimi priznanimi prijatelji tega sodelovanja. Pred dobrima dvema meseca so na primer tukaj os-

tro napadli znanega urednika »Al Ahrama«, Mohameda Hejkala, češ da širi neresnico o vsebini sovjetsko-egiptovskih odnosov ter da skuša zasejati dvom v iskrenost sovjetskega ravnanja in prijateljstva do Egipta. Podobno namigovanje na njegov račun je bilo mogoče prebrati tudi pred dnevi v znani sovjetski zunanjepolitični reviji »Novoje vremja«.

Po drugi plati pa je Zajaf že tretji visoki egiptovski predstavnik, ki je prišel v Moskvo po lanskoletnem julijemskem vohalovanju med SZ in Egiptom. Lani oktobra je bil v Moskvi predsednik egiptovske vlade Sidki, februarja pa posebni svetovalec egiptovskega predsednika za vprašanja nacionalne varnosti Hafez Ismail. Vse to pomeni, da kljub težavam v odnosih in razlikam v stališčih obe strani vztrajata pri medsebojnih političnih konsultacijah.

MARKO KOZMAN

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA — Čeprav sta do skupnega poleta »Sojuza« in »Apolla« še cel dve leti, pa sovjetsko-ameriške priprave na vesoljsko srečanje že tečejo. Akademija znanosti SZ je sporočila imena posadke »Sojuza«, ki se bo 1975. leta združil s svojim ameriškim »dvojčkom«. Gre za štiri sovjetske posadke s po dvema vesoljcem za glavno in rezervno ladjo. To so: Leonov in Kubasov (prva posadka), Filipenko in Rukavišnikov (druga posadka), Džanbekov in Andrejev (tretja posadka) ter Romanenkov in Ivančenko (četrti posadka). Posadko Apolla pa sestavljajo, kot so nedavno sporočili v Ameriki, vesoljci Stafford, Slayton in Brandt.

To je prvič v zgodovini sovjetskih vesoljskih poletov, da je akademija znanosti, ki vodi program sovjetskih vesoljskih raziskav, že vnaprej sporočila imena udeležencev poleta. Prvi na seznamu je polkovnik Leonov, ki je pred sedmimi leti kot prvi človek izstopil iz vesoljske ladje v vesolje.

Prvi pogovori med Sovjeti in Američani o sodelovanju »Sojuza« in »Apolla« so se začeli oktobra 1970 leta v Moskvi, ob lanskem majskem srečanju med Brežnjevom in Nixonom pa so podpisali tudi konkretni sporazum o skupnem poletu in združitvi dveh vesoljskih ladij.

Poglavitna naloga tega vesoljskega eksperimenta je, ki dokaj spektakularno kaže na očiščene vesetranskega sovjetsko-ameriškega sodelovanja, je preprata tehnične rešitve za približevanje in spajanje vesoljskih ladij, pa tudi sisteme, ki omogočajo prestopanje vesoljcev iz ladje v ladjo.

Poleg tega bo prihodnji ve-

soljski eksperiment imel tudi humani smoter. Omogočil naj bi večjo varnost poletov človeka v vesolje, saj bodo lahko brez nevarnosti združili katerokoli vesoljsko ladjo ali vesoljsko postajo z drugo ladjo, ki bo v bližini ne glede na njene nacionalne barve.

Na zadnje: gre za prvi korak obsežnega znanstvenega sodelovanja med »Sovjetsko zvezo in Ameriko« v raziskovanju vesolja, ki bo lahko v bodoče postalo dokaj razširjeno. Sovjetski znanstveniki že dolgo ne govorijo samo o možnostih izmenjave vesoljskih izkušenj in koordinaciji znanstvenih programov med državama, ampak tudi o možnostih in prednostih združevanja sredstev.

Ce med pripravami ne bo prišlo do sprememb, bo »Sojuza« z dvema vesoljema poletel s sovjetskega kozmodroma Bajkonur v srednji Aziji 15. junija 1975. leta. Čez natanko sedem in pol ur bodo na Cape Kennedyju izstrelili »Apollo« s tremi ameri-

škimi vesoljci. Po združitvi naj bi dve vesoljski ladji skupaj leteli približno dve uri in pol, ko naj bi vesoljci šli iz ene ladje v drugo, opravili znanstvene poskuse in pošiljali na zemljo televizijske posnetke.

Do tega »vesoljskega srečanja« pa morajo tako Sovjeti

kot Američani posamično in skupaj opraviti veliko dela. Kajti čeprav delujeta vesoljski ladji na istem načelu, imata mnogo specifičnosti, ki jih bo treba poenotiti. Združevanje vesoljskih ladij je gotovo zelo težaven in zahteven postopek in ga je treba tehnično in redu speljati. Tako na »Sojuza« kot na »Apolla« bodo morali predvsem izpolniti takolimenovane stikalne in združevalne naprave. Potem bo tukaj še poseben oddelke za prilagajanje vesoljcev v ozračje druge ladje. Zrak v »Sojuzu« je sestavljen iz navadnega zraka pri normalnem pritisku, medtem ko je zrak v »Apollu« sestavljen iz čistega kisika.

Posebno vprašanje je tudi spoznavanje med vesoljci, saj ne bi smelo priti do nobene napake ali nesporazuma pri manevriranju. Dobro znanje rušične oziroma angleščine je torej za posadko »Apolla« in »Sojuza« eden izmed pogojev za uspeh.

Pred več meseci je bil general Stafford, kateremu so zaupali komando »Apolla«, v oporišču sovjetskih vesoljcev »Zvezdnyj mestec« in se je seznanil s osnovnimi značilnostmi »Sojuza«. Še to poletje pa bodo pravkar izbrani sovjetski vesoljci odpotovali na ameriško vesoljsko oporišče, kjer bodo začeli s posadko »Apolla« vse neposredne priprave za veliko »vesoljsko snidenje«.

MARKO KOZMAN

ALEKSEJ LEONOV: Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

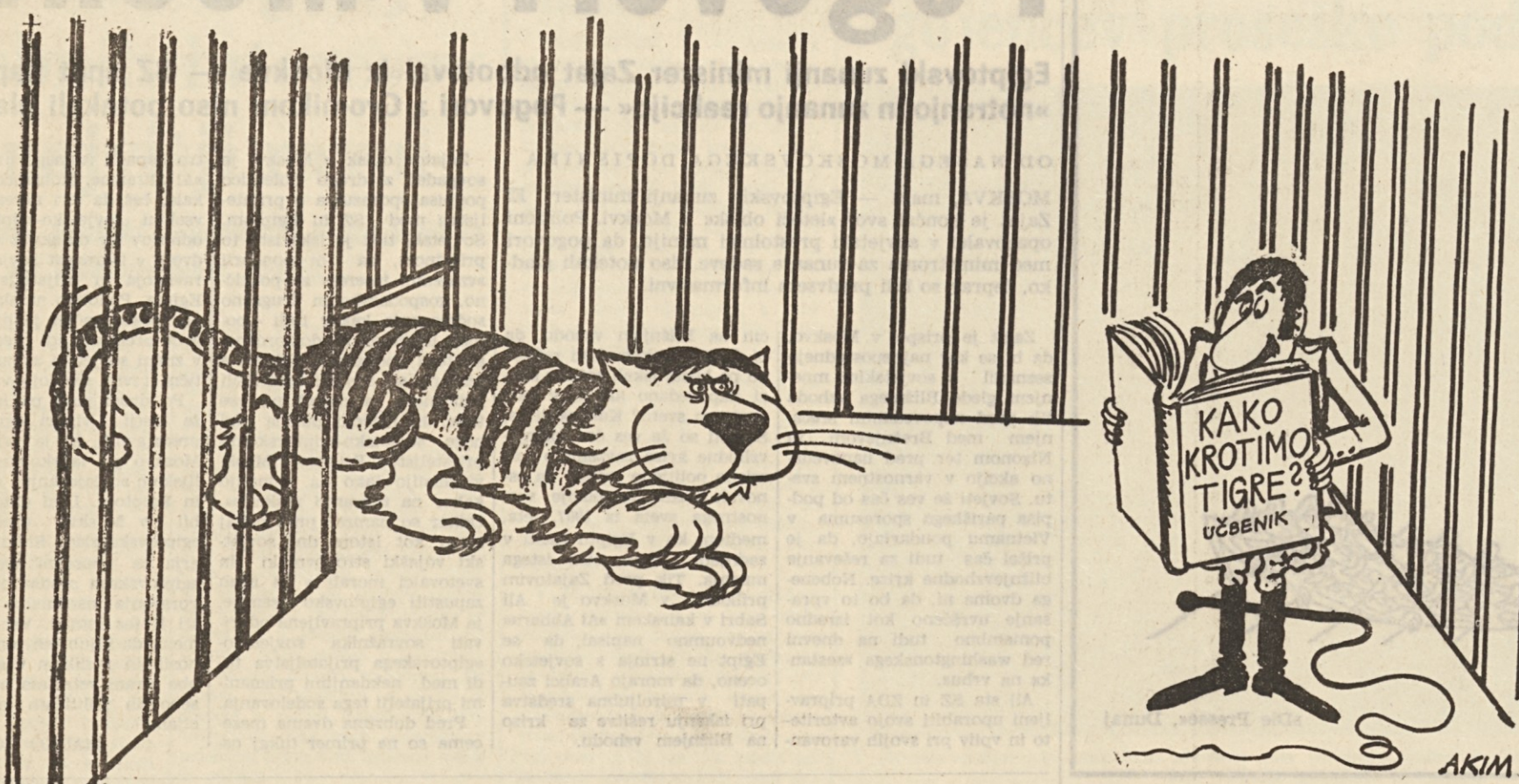
Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

Spet v vesolje

MAKS TOBOLJEVIČ: PRED ODMRZNITVIJO CEN

Levkemiji - šteta leta?

Presenetljiva ugotovitev na simpoziju o imunopatologiji v Cavtatu

CAVTAT, maja — Približno 150 raziskovalcev, zbranih na simpoziju o imunopatologiji, že tretji dan poslušajo in razpravljajo o rezultatih, doseženih v največjih raziskovalnih centrih na svetu. Čeprav so njihova prizadevanja posvečena najrazličnejšim virusom, se pravi, najrazličnejšim boleznim, pa zbuja kot ponavadi največ pozornosti raziskave virusov raka.

Zato ni presenetljivo, da je včeraj izjavil posebno pozornost prof. Miescher, ki je zatrdil, da bo levkemija že v petih letih premagana. Prof. Miescher upa doseči to na podlagi raziskav, ki jih je delal s cepivom BSG. To cepivo, ki se je doslej uporabljalo samo proti tuberkulozi, je prof. Miescher s svojimi sodelavci dajal v rednih presledkih na najrazličnejše dele kože in tako dosegel lepe rezultate pri zdravljenju levkemije. Marsikdo med udeleženci ugovarja drzni trditvi dr. Mieschera, češ da stvar ne bo tako preprosta. Vendar je znano, da na različnih ameriških klinikah uporabljajo cepivo BSG na najrazličnejše načine, celo z direktnim injiciranjem v tumorje.

Toda kot nam je danes

ALENKA PUHAR

Ob reki hiša na hiši

Titov Veles, rojstni kraj očeta makedonskega pesništva Koča Racina, ima dva simbola: Kočov muzej in najsodobnejšo točilnico svinca v Jugoslaviji

S Kočom Racinom sva se v Titovem Velesu zgrešila, četudi sem ga, čokatega, plečatega in z mišicami nabitega, iskal po ozkih, s kamnom tlakovanih turških ulicah, ki sopejo navkreber mimo starinskih veleških hiš: mimo tiste ošabno bogate, v kateri se zdaj živi njegova neuslišana ljubezen Raca (ki ji je vzel ime, ko ji srca ni mogel) in mimo tiste ponižno skromne, v kateri je svojčas za očeta mesil lonce in kjer je zdaj njegov muzej.

Tu, v tej hiši se je ugnedila živa veleška legenda in sem zavijajo makedonske romarske poti.

Pred 65 leti se je v njej revnemu lončarju rodil najstarejši sin Kočo, ki bi bil moral, tako je bilo dolobno, prežeti očetovo obrt, ki pa je že kmalu spoznal, da v lonce ne more vnesti vseh svojih tuhtanj in sanj, pa se je, prepoln sonca, ki zaigra travo po makedonskih hollnih, rdečega maka, ki krvavi makedonske ravnine, in žoltega tobaka, prahu, ki se seseda v makedonsko dušo, zagnal v svet in 35-leten umrl, 13. junija 1943, kot eden izmed največjih pesnikov in revolucionarjev svojega naroda.

(Bila je nesrečna smrt, pripovedujejo v njegovem muzeju: kot partizan se je na večer vračal v tabor, in ker je, nagnusen, preslišal stražarjev poziv, je obležal pod strelom).

Od tistikrat, ko je, dvajsetleten, prvič povedal svetu »Ničesar nimam, lakote sem sin, skoz svet, na svojem telesu, nosim njen pečat« — pa do tistikrat, ko je kot zrel moški sklenil svojo misel »Moja usoda je usoda milijonov, na svetu, draga, nisem sam, v mojem majhnem srcu je polno, polno njihovih velikih sanj«, je prehodil tisočere muke makedonskega naroda, reke psov in ceste upanj in jih, lončar nove makedonske prihodnosti, premetel po zapori, kamor ga je pahnilo policijsko preganjanje.

Ampak v Titovem Velesu Koča Racina ni moč srečati, čeprav ima tu svoj muzej. Kočo Racina je razlil po vsej Makedoniji.

Ta, današnja Makedonija, ima namreč v sebi Kočovo srce. Prikljenjena je na svoje muke in stiske preteklosti in iz njih se zaganja v velike upe prihodnosti.

Vsak kos Makedonije odseva to dvojnost, Skopje, ki se je iz potresa razvil v najsodobnejše mesto, kjer so arhitekti dali duška svoji fantaziji, pa tudi Titov Veles, Kočov rojstni kraj, ki doživlja svoj industrijski preporod.

Titov Veles se je od tistega leta 216 pred našim štetjem, ko so ga prvič omenili pod imenom Vilasor, načrtno razdelil po kraljici ob reki Vardar. Najmočnejši pečat mu je dal turški čas, ko se je imenoval Čupurli (smotovit). Tedaj so ob reki zrasle hiše na hiši — kot bi jezile druga na drugi, kot bi druga drugi čez ramo kukale na Vardarjevo obrežje.

Slikovita makedonsko-turška arhitektura: leseno opaženi, belo ali svetlozrno opleskani balkoni se dvigajo nad ozke ulice in mečejo senco na skromne vrtičke. Sem in tja sloj strop srednjeveških cerkev, od katerih dve segata v 14. stoletje.

Sredi teh pisanih grozdov hiš, ki so raztresene po pobočjih nizkih hribov, stoji tudi Kočova hiša. Prav nič se ne razlikuje od drugih. V pritličju je lončarska delavnica. Kjer je Kočo delal (bil je izredno delaven, priročno, zmogel je bil naredi-

ti zmeraj več loncev kot drugi), kamnita plošča na tleh pa se odkriva v veleško ozko skrivališče, kamor se je zatekel med policijskim preganjanjem. Po lesenih polah je videti desetine majhnih in velikih loncev, vaz in raznih posod, ki jih je oblikovala mišičasta Kočova roka. Ohranjen je nizki turški divan, kjer je Kočo spal, nizka mizica in nizki trinožnik, na katerem je sedel. Vjugašne lesene stopnice skripaje popeljejo na podstrešje, kjer je Kočo sušil na preplihu svoje lonce in kjer je, ob briljki, požiral knjige, razmišljal o Heglovih filozofiji in kopnel po svoji Raci.

Tu se je čas ustavil, zabili so ga z žebli na stene, kjer visijo Kočevi rokopisi, njegove fotografije, fotokopije njegovih pesniških in publicističnih del, zmašili so ga v ducate loncev, ki so bili namenjeni za vino, mleko, sir, žganje in olje, zdaj pa služijo zgolj za pretakanje studencev spominov.

Čas pa se je silovito pomaknil naprej streljaj stran, ob samem vходу v veleško kotlino, kjer je zrasla najsodobnejša jugoslovanska točilnica svinca in cinka »Zletov«. Začeli so jo graditi pred dvema letoma in prav iz Velike Britanije so znosili sem vse, kar na tem področju premore tehnika: v 70 večjih in manjših zgradbah žarijo peči, brez preda-ha teče tekoči trak, komandna plošča pa odseva mežkanje raznobirnih lučk, kri-vulje raznih diagramov, številnih raznih procesov. To-le, tako načrtujejo, naj bi točilnica dala 35.000 ton svinca in cinka, naslednje leto 80.000 ton in leta 1975 že 100.000 ton. Za vse to bo, bo popolni avtomaciji, ki so jo uvedli v tovarni, poskrbelo 700 zaposlenih, od katerih je vsak deseti inženir.

»Zletov« se spreminja v nov simbol Titovega Velesa, ki ga ponosno razkazujejo obiskovalcem. V dolocenem smislu je porušil starodavno podobo slikovitega mesta, ki

je rodilo številne makedonske revolucionarje. Toda v bistvu pomeni uresničitev sanj teh revolucionarjev.

Sicer pa je Kočo že davno zapustil očetovo lončarsko delavnico in krenil z Vardarjem nizdol proti jugu pa na vzhod in zahod makedonske zemlje. Njegove stopinje je že povsod prekril asfalt, ki je zlezel že tja do najbolj oddaljenih vasi. Svečo, ob kateri je svojčas bral, je že povsod nadomestila elektrika. In Makedonija je planila v tako dinamičen razvoj, da ga je težko dohajati: obiskovalci, ki se vračajo sem po nekaj letih, se ne znajdejo več.

O čem potlej piše današnji makedonski Kočo Racina, smo vprašali direktorja največje makedonske založbe »Mladost« Pavlovskega. O velikih družbenih premikih, ki jih povzroča ta siloviti gospodarski razvoj, o množičnem iseljenju v tujino, o zapuščenih vaseh, o naraščajoči brezposelnosti...

O makovih poljih, obiralcih tobaka in iztehtih delavcih je že vse napisal Kočo Racina. Današnja Makedonija pa pesti to, kako bo lahko zmogla izpeljati siloviti razvoj, v katerega se je vpre-gla...

TIT DOBERSEK

Kaj smo uvozili

Zmanjšal se je uvoz pralnih strojev, televizorjev, magnetofonov — Uvoz kmetijske opreme za tretjino večji

BEOGRAD, maja (Tanjug) — Jugoslovanski državljani so lani uvozili za 870 milijonov dinarjev tehničnega blaga, kar je 13 odstotkov manj kot predlanskim. Uvoz gospodinskih strojev in strojev za osebno porabo se je zmanjšal za 22 odstotkov, medtem ko se je uvoz opreme za kmetijstvo povečal za tretjino. Tudi obrtniki so uvozili več opreme kot predlanskim.

Največ je prišlo čez mejo osebnih avtomobilov. Lani so uvozili ali nabavili preko kon-signacijskih skladišč 12.953 avtomobilov v vrednosti 350 milijonov dinarjev, kar je petino oziroma 22 odstotkov manj kot leta 1971. Uvoz avtomobilov bi bil še manjši, če se v zadnjih mesecih lanskega leta, zlasti decembra, uvoz ne bi naglo povečal. Saj so samo v tem mesecu uvozili 2142 osebnih avtomobilov v vrednosti 57 milijonov dinarjev. Uvoz tovornih motornih vozil pa se je od leta 1971 zmanjšal za petino; uvozili so jih 1750 v vrednosti 87,5 milijona dinarjev.

Hkrati so naši državljani uvozili 7538 televizijskih sprejemnikov, sto manj kot predlanskim. Uvoz magnetofonov — uar uq aoupuuauas upkijp -ar 'auopuopso eg uz jopad ef

zistorjev pa za 17 odstotkov. Če pa primerjamo ta uvoz z letom 1968, vidimo da se je uvoz magnetofonov lani trikratno povečal, medtem ko smo radijskim sprejemnikov v primerjavi z letom 1968 uvozili dva in polkrat več. Hladilnikov smo uvozili petino manj kot leta 1971. Še manjši je bil uvoz pralnih strojev, ki so se do nedavnega v uvozu »kraljevali«. Leta 1972 smo jih uvozili nekaj manj kot 5000, to pa je petkrat manj kot leta 1970, ko so si jih naši državljani nabavili iz uvoza več kot 25.000.

Pač pa se je občutno povečal uvoz mešalcev, električnih kavnih mlinčkov, električnih grelcev in tudi sesalcev za prah. Uvoz fotografskih aparatov je približno

enak, povečal pa se je uvoz projektorjev in snemalnih kamer, in sicer za 153 %. Naši državljani so poleg tega lani kupili v tujini 1445 pištol in 715 lovskih pušk.

Lani so kmetje uvozili 5560 traktorjev, leta 1968, n. pr. pa samo 685. Uvoz traktorskih kosilnic se je šestkrat, uvoz motornih kosilnic pa dvakrat povečal v primerjavi z letom 1968. Samostojni obrtniki so lani uvozili okrog 500 strožnic za obdelavo kovin in 500 strojev za obdelavo lesa. Izrazito se je povečal uvoz strojev za likanje, medtem ko je uvoz mešalcev za beton manjši.

Naši občani so na potovanja v tujino zagrešili več kot 12.000 carinskih prekrškov. Vrednost blaga, ki so jim ga cariniki odvzeli, presega 35 milijonov dinarjev.

Vizumi: tako kot prej

Odlok ZIS samo usklajuje — V tujino slej ko prej po starem

LJUBLJANA, maja — V soboto smo objavili Tanjugovo novico, da je v zadnji številki uradnega lista SFRJ objavljen odlok ZIS o vizumih. Odlok je ZIS sprejel zaradi uskladi-žive predpisov z novim zakonom o potnih listinah (poslanci potnih skupščin so ga sprejeli konec januarja) ter se ne razlikuje od prejšnjih predpisov. Jugoslovanski državljani lahko potujejo brez vizumov v vse države, s katerimi je Jugoslavija sklenila sporazum o ukinitvi vizumov ter v države, s katerimi imamo diplomatske ali konzularne stike. Za potovanje v približno 25 držav sveta je še naprej potreben jugoslovanski vizum (med evropskimi za Španijo in Portugalsko). V kratkem bodo sprejeti tudi drugi predpisi v zvezi s potnimi listinami, med drugim tudi nove določbe glede obrazcev in njihove cene.

ALENKA LESKOVIC

Odprta sporna cesta?

Tri občine za oprostitev cestnine na cesti Bela Palanka—Piro

NIS, maja (Tanjug) — Tu so uradno sporočili, da bodo v petek, 1. junija, izročili prometu 27,5 km dolgo cesto prvega reda Bela Palanka—Piro, del mednarodne magistrale London—Kalkuta. Del med Belo Palanko in Pirotom je bil še edini nedokončan konec magistrale, pri njegovi gradnji pa je sodelovala tudi Bolgarija s kreditom v vrednosti 4,8 milijona dolarjev.

Cesta je pravzaprav še sporna — povod velikega vzemirjenja v vzhodni Srbiji. Občine v vzhodni Srbiji so odločno protestirale proti temu, ker menijo, da so neposredno prizadele, saj je ta cesta njihov edini izhod v svet. Piro, Dimitrograd in Babušnica so zahtevali, da okrog 2000 njihovih vozil oprostitjo plačevanja pristojbine.

Berite Primorski dnevnik

,Mostovi' prek Jadrana

Trajekti čez Jadran so v tej sezoni že začeli voziti

RIJEKA, maja (Tanjug) — V nedeljo jutraj je iz Pule izplul trajekt »Marina« v smeri proti Riminiju. Trajekt, ki lahko sprejme 100 potnikov in 50 avtomobilov, bo odšel vso sezono vsako nedeljo odplut iz Pule v Rimini, nato v Rovinj, spet v Rimini in nazadnje spet v Pulo. Reška »Madrinija« pa je predčetršnjim vpeljala redno trajektno zvezo iz Zadra do Ancone. Tja bo plula »Liburnija«. Znakovito vsak dan enkrat, v polni sezoni pa bo »Liburnija« preplula pot tja in nazaj desetkrat tedensko. Ladja »Jadrana« je pelje iz Benetk do jadranskih luk. Vsak dan enkrat. Feribot »Sv. Stefan« na jugu Jadrana povezuje Bar in Dubrovnik z Barjem. Tako lahko motorizirani turisti, ki si ogledajo naš Jadran, skočijo tudi prek njega na drugo stran — prek sodobnih »mostov čez morje«.

Izvozna statistika

Medtem ko smo povečali naš izvoz na prostor Evrope na vrednost 1.880,22 milijona dolarjev v letu 1972 v primerjavi z 955,3 milijona dolarjev v letu 1966, se je v istem obdobju zmanjšal izvoz na azijsko tržišče od 11,37 na 89,3 milijona dolarjev; na afriško tržišče pa od 57,1 na 54,7 milijona dolarjev. Na območje Latinske Amerike, ki zajema tako pomembne države-partnerke kot so Brazilija, Argentina, Čile, Bolivija, Peru, Kolumbija, Urugvaj in Venezuela, smo izvozili leta 1966 za 8,5, lani pa za 12,2 milijona dolarjev.

Tudi območje Oceanije z Avstralijo in Novo Zelandijo ne kaže boljše tendence, saj se je izvoz od leta 1966 dalje povečal za 0,5 na 0,9 milijona dolarjev.

Medtem ko je naš izvoz presegel lani v številne evropske države vrednost 100 milijonov dolarjev (Sovjetska zveza 329,4, Italija 308,1, ZR Nemčija 263,8, Češkoslovaška 128,2, znaka vrednost izvoza v Azijo, Afriko in Latinsko Ameriko komajda nekaj več kot 150 milijonov dolarjev. Posebno občutno je zmanjšanje izvoza v tem obdobju v Indijo (od 42,8 na 9,5 milijona dolarjev), v Indonezijo, (leta 1962 smo izvozili za 36,4, lani pa komaj za 2 milijona dolarjev), v Pakistan od 23,8 (v letu 1968) na 5,5, v Egipt od 27,9 na 10,3, v Argentino s 16,0 na 1,5 in v Brazilijo od 13,5 na 0,5 milijona dolarjev.

Ti podatki kažejo, kako daleč je stvarnost od napovedi, ko sprejemamo ukrepe, ki naj bi spodbujali izvoz na tako pomembna, politično in ekonomsko, tržišča Azije, Afrike in Latinske Amerike.

Plačati vstop v gozd?

LJUBLJANA, maja — Predlagam, da razmislimo, ali ne bi kazalo v predloženem zakonu o gozdovih pooblastiti občinske skupščine, da uvedejo določene pristojbine, iz katerih bi financirali vse službe za varstvo gozdov, za pripravljanje prostora za piknike in sploh za obiske turistov in za čiščenje gozda, je rekel 23. maja na zasedanju delegatov občin Rudi Simac iz Nove Gorice Menil je, da postajajo naši gozdovi vsak dan večje smetišče, in če pojde tako naprej, kmalu ne bodo več rekreacijski prostor. Kot primer je navedel Trnovski gozd, kamor pride ob koncu tedna tudi do 15.000 vozil, naših in iz sosednjih italijanskih pokrajin, in dodal, da si je lahko predstavljati, kaj pusti za seboj taka množica. Opozoril je tudi na veliko škodo, ki nastaja ob gozdnih požarih.

MARKO JAKSE

Kaj nam obetajo odkritja novih zdravil

Zdravniki na Onkološkem inštitutu v Ljubljani z veliko pozornostjo spremljajo novosti kemoterapije raka

Zdravniki na Onkološkem inštitutu v Ljubljani z veliko pozornostjo sledimo novostim na področju kemoterapije raka, ker je uporaba zdravil že v dosedanjih praksah — dostikrat povezana s kirurškim posegom in z obsevanjem — dala spodbudne rezultate. Smo v neposrednem stiku s svetovnimi raziskovalnimi centri in na tekočem v uporabi ter študiju učinka cele vrste že registriranih preparatov. Prav tako pa sledimo najpomembnejšemu: kako dajati, v kakšnem zaporedju, dozah in kombiniranju, različna zdravila, da le-ta s svojimi zdravilnimi svojstvi dajo največji učinek in ne škodijo organizmu. S temi proučevanji se intenzivno ukvarjajo v londonskem onkološkem inštitutu, enem največjih takih centrov v Evropi, in tu smo tudi mi dobili sheme za kombinirano uporabo zdravil ter se s temi raziskavami tako vključujemo v mednarodni raziskovalni program. V tem prispevku naj bi bila beseda o obetih in perspektivah kemoterapije v boju z eno najnevarnejših bolezni.

Ko zasledimo v časopisih vsake toliko časa vesti iz različnih koncev sveta o novih zdravilih zoper rakava obolenja, se marsikdo, če zlasti prizadeti bolniki, svojci, pa vsi tisti, ki se bolezi bojijo, v dvomu in upanju sprašujejo: Je na obzoru nova učinkovita odkritja ali le vir novega razočaranja? Zdravniki, ki se v teamskem zdravljenju rakavih bolnikov ukvarjamo s kemoterapijo, to je z zdravljenjem z zdravili, dostikrat ob hkratnem kirurškem posegu ali zdravljenju z obsevanjem vemo, da terja preprosto vprašanje obsežnejši odgovor.

Vsa dosedanja dognanja in izkušnje govore namreč v prid tezi, da je upanje na eksperimentalno odkritje čudežnega zdravila, ki bi zadalo na mah dokončni udarec bolezni, zaman. Vendar to mnenje ne daje razloga za črnogledost, zakaj prav tisto, kar je že dokazala kemoterapija v boju z rakom, obeta, da stopamo proti cilju, vendar postopoma, korak za korakom.

Kirurgija je že dosegla najbolj učinkovite postopke

V velikih raziskovalnih centrih, tako v Sovjetski zvezi kot v angloameriškem svetu — Anglija in ZDA sta namreč zelo pove-zali delo na tem področju — je prizadevanje v boju z rakom močno usmerjeno prav na področje zdravljenja z zdravili. Ta usmerjenost nikakor ni naključna, in kar je za bolnike še posebej pomembno — je izredno perspektivna.

Tudi pri nas najnovejši citostatiki

Ob tem pa obstajajo še dokaj odprta pota za nova odkritja v kemoterapiji, v iskanju in dognanju vedno novih preparatov, ki naj dajo zaželeno učinke pri zaustavitvi napredovanja rakavih tvorbo in ki hkrati seveda ne smejo škodovati bolnikovemu organizmu. Učinkovitost posameznega preparata — tudi to že vemo — pa dostikrat lahko poveča kombinacija različnih zdravil. Odvisno od stadija in lokalizacije obolenja pa zdravniški team odloči, kdaj naj zdravila uporabljamo samostojno, kdaj pred operacijo in po njej in kdaj skupaj z obsevanjem. V vsakem primeru naj bi prav zdravila zagotovila čimvečjo zanesljivost v uspeh kompleksnega zdravljenja, ki ga pozna danes onkologija.

Predvidevanja v uspešnost in perspektivnost razvijajoče se kemoterapije na področju onkologije niso grajena zgolj na upanjih, temveč na že solidnih dosedanjih izkušnjah v uporabi cele vrste citostatikov, ki posamično ali kombinirano zavirajo delovanje na razvoj bolezni. Tako že imamo in uporab-

ljamo tudi pri nas med najnovejšimi citostatiki: ruski fluorur, japonski bleomycin, ameriški mitramycin in italijanski adriamycin. Najnovejša hormonska preparata za zdravljenje bolezni na dojki pa sta halometstin in primarin, ki so jo naše bolnice doslej morale same iskati v inozemstvu.

Prvim odkritjem v tej smeri so botrovale prizadevanja za zdravljenje levkemij in rakavih obolenj bezgavk, kjer se ni bilo mogoče opreti na kirurške posege in je tudi obsevanje le delno prišlo v poštev. Prav do-sežki pri zdravljenju z zdravili v teh primerih so dali raziskovalcem, zdravnikom, biokemikom in drugim spodbudo, da bi se z zdravili uprli tudi pri drugih tumorjih, npr. na pljučih in želodcu, ki jih je največ pri moških, in na dojki, ki najbolj ogrožajo ženske.

Poleg citostatikov, ki smo jih našli v njih uporabljamo že nekaj časa, je sedaj v središču pozornosti učinek preparata BCNU, ki je tik pred registracijo in ga redno dobivamo ter katerega uporabo bo spremljala podrobna študija o učinkih in njegovi uspešnosti.

V ZDA so nekaj korakov dalje. Dvoje novih zdravil CCNU in platinum sta uspešno prestala raziskave na poskusnih živalih in pri laboratorijskih testih. Tako bodo pred končno registracijo na podlagi kliničnih izkušnaj za njihovo uporabo — doziranje in kombinacijo — vodili točne protokole. To so enotni obratci, ki z zbranimi podatki dajo oceno, kako zdravilo uporabljamo z največjim učinkom. Ker bomo tudi pri nas dobili ta nova zdravila, se bomo pridružili temu zahtevnemu znanstvenemu spremljanju uporabe in učinka po dobjenih enotnih protokolih. Vsekakor je to za zdravnike, ki pri tem sodelujejo, izredno velika delo. Od novih obetajočih hormonov naj omenimo tamoxifen in calusteron.

Glede na to, da imajo močni raziskovalni centri v svetu neprimerno večje materialne možnosti v razvejanih laboratorijskih zavodih, manjši pa želijo, da bi vsa odkritja čimprej osvojili in v povezane mednarodnem programu dodali tudi lasten delež pri dognanjih o uspešnosti in metodi uporabe posameznih novih preparatov, sem imel tudi sam priložnost za študijski obisk v Londonu. Namen obiska pa ni bil samo

v tem, da se tudi na našem inštitutu vključimo v nekatere mednarodne raziskave in sprotno zdravljenje z novimi zdravili. Dogovorili smo se tudi za možnosti širšega raziskovalnega sodelovanja. Gre za izkušnje in osvajanje enotne doktrine, po kateri naj bi najuspešnejše zdravljenje bolnike. Tako naj bi vsak bolnik dobil, če je to potrebno, ob kirurškem posegu in obsevanju tudi pravilno dozirano in kombinirano zdravlilo.

Korak za korakom

Podobno, kot si želimo pri nas medsebojno sodelovanje bolnišnice in zdravnikov ob znanstveni povezanosti z inštitutom, pa velja za določene oblike rakavih obolenj tudi na širšem evropskem območju. Za primer lahko vzamemo rakava obolenja na testisu. Ta se pojavljajo v majhnem številu, žal pa pri mladih ljudeh. Pri nas je le nekaj primerov na leto. Če bi sami po izkušnjah, vezanih le na maloštevilne primere, iskali metodo in doktrino zdravljenja, bi bilo tako iskanje obsejano na dolge termine. Če pa se povežemo, kot so potekali razgovori v Londonu, z drugimi evropskimi onkološkimi centri, bomo do najboljših metod zdravljenja prišli veliko hitreje in z večjo gotovostjo v uspeh.

Po tem skromnem, bolj laičnem kot strokovnem prispevku se torej vračamo na začetno vprašanje: Kaj nam obetajo odkritja novih zdravil? Po vsem, kar sem poskušal opisati, vsekakor veliko. Korak za korakom, z vsakim novim preparatom, z izpopolnjevanjem metodami zdravljenja naj bi se približali želenim uspehom: da bi za čimveč zgodaj odkritih primerov, v zgodnjih stadijih obolenja zagotovili ob čimbolj kompleksnem zdravljenju, ki ga vodi kirurg, strokovnjak za obsevanje, in internist, ki vodi kemoterapijo, popoln uspeh, popolno ozdravitev. In da bi drugim bolnikom lahko tolikanj uspešno pomagali, da bi tudi rakave bolezni dobile značaj drugih kroničnih obolenj, pri katerih bi tako uspešno zavirali potek bolezni, da bi jim prihranili sedanjí strah, ki ga vzbuja diagnoza rak.

Dr. MARIJAN NAGLAS

SPREJETI RESOLUCIJO VARNOSTNEGA SVETA OZN

JASNI POGOJI BURGIBE ZA SESTANEK Z EBANOM

V Libanonu srečanje med predsednikom Frangiejem in palestinskim voditeljem Arafatom - «Pravda» o Palestincih

BEJRUT, 1. — V libanonskem glavnem mestu sta se danes srečala libanonski predsednik Frangie in voditelj palestinskega osvobodilnega gibanja Jaser Arafat. Pogovorom sta prisostvovala tudi zunanji ministri Libanona Abu Hamad in Kuvaite Al Sabah. Gre za prvo tovrstno srečanje med predstavnikoma Libanona in Palestincev po zadnjih krvavih spopadih med vojsko in gverilci. Kaže, da je srečanje omogočilo posredovanje kuvaitskega zunanjega ministra Al Sabaha.

Pozornost opazovalcev pa je še vedno osredotočena na možnost srečanja med tunizjskim predsednikom Burgibo in izraelskim zunanjim ministrom Abo Ebanom. Burgiba je časniki pariskih Figaro danes izjavil, da je pripravljen na sestanek z Ebanom, vendar pod točno določenimi pogoji.

dar pod točno določenimi pogoji, ki naj bi jih izraelski zunanji minister sprejel še pred pogovori. Pogoji pa sestoje iz dveh bistvenih točk: 1. Palestince je treba imeti za ljudstvo, ki ima naravno pravico do palestinskega ozemlja, ne pa za peščico beguncev, in 2. sprejeti resolucijo varnostnega sveta iz leta 1967 o razdelitvi Palestine po načrtu svetovne organizacije. Če se Eban strinja s temi pogoji, je dejal Burgiba, se bodo pogovori med nama lahko začeli takoj in bodo imeli velike možnosti uspeha, če pa se s tem ne strinja, potem pa srečanje med nama nima nobenega smisla.

O možnosti srečanja med Ebanom in Burgibo se mnogo govori tudi v Izraelu, kjer se časopisi celo spuščajo v domneve o datumu pogovorov.

Moskovska «Pravda» obravnava v današnji številki problem palestinskega osvobodilnega gibanja in obtožuje nekatere skrajneže, da škodijo s svojimi pobudami stvari, za katero trdijo, da se borijo. «Pravda» obravnava zadnje dogodek.

SODELAVEC PA TAK

Edmund Kemper, kalifornijski študent, ki se je moral zagovarjati pred sodiščem v Santa Cruzu je presenetil sodnike, ko je potegnil na dan pismo z Nixonovim podpisom, v katerem se mu predsednik ZDA zahvaljuje za pomoč, ki mu jo je dal ob zadnjih predsedniških volitvah.

Kemper je obtožen umora: dolžni ga, da je umoril mater, njeno prijateljico ter šest svojih univerzitetnih kolegov. Ko je bil nekoliko mlajši, je umoril stare starše, zaradi česar so ga zaprli v umobolnico za kriminalce.

Nixonovo pismo je bilo naslovljeno na njegov star naslov, pošta pa mu ga je dostavila v zapor. Gre sicer za pismo, kot jih je demokratska stranka po zadnjih volitvah razposlala na desetstisoče in podpis predsednika ZDA je bil ciklostiliran, kljub temu pa je naredil do kajšen vtis na sodnike.

FRANCOZI SO PESIMISTI

Za veliko večino Francozov je položaj vedno slabši, vsaj če sklepamo po anketi, ki jo je izvedel pariški list «Le Figaro». Na vprašanje, ali menijo, da imajo rešitve tendenco da se v Franciji poslabšajo, je 38 odst. anketirancev odgovorilo «da», 34 «ne», ostali pa so menili da slabše kot tako ne bi moglo biti. Pesimizem je še bolj razširen v zvezi s političnimi osebnostmi, ki so v prejšnji zvezi po 6 točk na prikljubnosti. V čistih Francozih je še najbolj socialistična stranka, medtem ko so degosti izgubili kar osem točk in imajo trenutno po mnenju «Le Figaro» le še 39 odst.

ke v Libanonu in ugotavlja, da se v nekaterih libanonskih krogih pojavilo celo nasprotovanje do palestinskega osvobodilnega gibanja. To gre pripisati prenehanju pobudam nekaterih skrajnežev, katerih akcije škodujejo ne samo palestinskega gibanja, temveč vsej arabski stvari, kar povzročajo v preprosti ljudski nasprotovanju do arabskih naprednih sil in do borbe palestinskega ljudstva.

Palestinski voditelj Arafat (levo), kuvaitski zunanji minister Al Sabah in libanonski zunanji minister Abu Hamad (desno) po pogovoru s predsednikom Frangiejem

PADOVSKI MISOVSKI VELJAK SE NI JAVIL SODNIKOM

Sumljiv beg Fredovega prijatelja v tujino

Massimiliano Facchini bi se moral zagovarjati namernega umora pomembne priče - Doma je imel ključ iste znamke kot zabojo, v katerem je bila bomba v milanski Kmečki banki

MILAN, 1. — Misovski občinski svetovalec iz Padove Massimiliano Facchini, sin kvestora Verone za časa salojske republike, je pred dnevi skrivnostno izginil. V sredo bi se moral javiti v milanski sodni palači preiskovalnemu sodniku D'Ambrosiu, ki vodi skupno z namestnikom državnega pravdnika A. Lessandrinijem preiskavo o bombnih atentatih iz leta 1969, med katerimi je tudi krvavi pokol v milanski Kmečki banki iz decembra tistega leta. Njegov odvetnik Andrea Vassallo iz Padove ga je dolgo čaka pred sodnikovim uradom, potem pa je izjavil novinarjem, da ni ugotovil obvestiti pravočasno svojega klienta, da se mora javiti sodnikom.

Izjava pa je zelo malo prepričljiva in res se je pozneje izvedelo, da je Facchini izginil že 28. maja in da ga je družina zadrževala. Glede na politično usmeitev Facchinija so mnogi zrasli sum, da se je zatekel na varno h grškim prijateljem, ki radovoljno sprejemajo italijanske fašiste, kot je dobro dokazal primer «črnega princa» Juliana Valeria Borgheseja, ki se je po proštem poskusu državnega udara zatekel na otok Krf.

Fašističnega veljaka iz Padove, ki je bil intimen prijatelj somešana Franca Frede, ki je glavni obtoženec pokola v Kmečki banki, je sodnik hotel zadržati v zvezi s skrivnostno smrtjo Antonia Murana, čuvaja poslopja, kjer je Facchini stanoval. Muraro je namreč javil policiji malo pred atentatom, da je opazil sumljive osebe, ki zahajajo v Facchinijevo stanovanje. Njegovo pričevanje bi celo utegnilo dokazati mnoge povezave med Fredo, Facchinijem in drugimi fašisti, ki so po dolgi čakal pred sodnikovim uradom, potem pa je izjavil novinarjem, da ni ugotovil obvestiti pravočasno svojega klienta, da se mora javiti sodnikom.

Ker pa je čuvaj Muraro znal preveč, se mu je nekada zdelo, da je umrl. Padel je s četrtega nadstropja, kar bi lahko bil tudi samomor. Toda preiskovalci so odkrili, da sta bila oba Murarova čevlja nadstropje nižje, kar je očitno dokaz, da so ga zneznano s silo odvlekli v četrto nadstropje in ga vrgli v globino.

Facchinija so zasumili namernega umora in milanski sodniki, ki vodijo preiskavo o vsej zadevi celice črnega terorja iz Padove in Trevisa, so ga tudi uradno obdolžili umora.

Pred kratkim pa je prišlo do novega odkritja, ki bi utegnilo precej osvetliti vso zadevo bombnih atentatov. V Facchinijevem stanovanju so odkrili majhen ključ znamke «Juvel». In glej naključje, bomba, ki je ubila 13 oseb v milanski banki je bila zaprta prav v zabojočki znamke «Juvel». Ni še dokazano, da je ključ, ki ga je imel doma Facchini, lahko odprl ravno tisti zabojček ali pa one, ki so jih našli v drugi milanski banki, v neki rimski banki in na soltariju domovine v Rimu.

Toda Facchinijevo ravnanje bi dalo resno misliti, da ni imel pravih čistih računov. Te dni namreč izvedenci preizkušajo njegov ključ in vsak trenutek bi se lahko izkazalo, da je misovski svetovalec osebno odgovoren za atentat iz leta 1969. Verjetno se je torej zbal, da bo vstopil v D'Ambrosijev urad, da pa bo iz njega izstopil v lisicami na zapetih in pod hudo obtožbo pokola, in se je zato zatekel k prijateljem. K tistim fašističnim grškim prijateljem, za katere je vsak dan bolj jasno, kako tesne

stike imajo z italijanskimi fašisti, z njihovo stranko in z njihovimi zločinci.

Nov francoski jedrski poskus na Tahitiju?

CANBERRA, 1. — Francoske oblasti so opozorile vsa tuja letala naj ne letijo nad «nevramnim področjem», ki leži 10 navtičnih milj od Tahitija. Navarost naj bi se začela ob 18.30 po italijanskem času, trajala pa naj bi do jutri do 22. ure.

Avstralske oblasti se o opozorilu niso izrekle, opazovalci pa vsekar menijo, da je opozorilo v zvezi s francoskimi jedrskimi poskusi na otoku Mururoa, francoskim jedrskim vezališčem na Pacifiku. O opozorilu se ni hotel izreči niti glasniki pariskega obrambnega ministrstva. V skladu s francosko odločitvijo, da zavije vse poskuse v popoln molk, je dejal, da ne more dati o prepovedi letenja nad omenjenim področjem robne izjave.

PRELETELO JE DOBER DEL JUŽNE AMERIKE

Kolumbijsko letalo še v rokah gusarjev

Zvečer so odleteli iz Lime v Buenos Aires

LIMA, 1. — Nadaljuje se odiseja letala kolumbijske letalske družbe, ki sta ga v sredo ponoči preusmerila zračna gusarja iz Kolumbije na letališče Oranjestad na holandskih antilskih otokih. Od skupnih 36 potnikov in šest članov posadke je na letalu ostalo samo še 13 potnikov in pet članov nove posadke.

Letalo je po prvem pristanku na letališču Oranjestad dvakrat odletelo in se kmalu povrnilo na isto letališče zaradi tehničnih okvar. Po prvem pristanku sta gusarja, ki sta zahtevala 200.000 dolarjev in osvoboditev 140 političnih ječnikov «Ljudske osvobodilne fronte» v Kolumbiji, osvobodila skupino žensk in otrok, pred tretjim vzletom pa jim je uslo 11 potnikov. Malo poprej so zamenjali posadko in dobili 50 tisoč dolarjev od letalske družbe, kateri priveda letalo. Kolumbijska vlada pa je odvrnila vsakršno pogajanje z gusarji.

Letalo je končno poletelo iz Oranjestada v Beogradu se je danes pričel sestanek «pobratenih mest Evrope» organizacije devetih občin, ki je bila ustanovljena pred 17 leti v pariški občini Puteaux. Gostitelj letošnjega sestanka je Zemun, ki je član organizacije. Med devetimi članici je tudi italijansko mesto Velletri. Pred sestankom je za voditelje delegacij devetih mest iz Avstrije, Zahodne Nemčije, Francije, Belgije, Velike Britanije, Holandske, Italije, Luksemburga in Jugoslavije, predsednik mestne skupščine Beograda, Branko Pešić, priredil sprejem.

TRŽAŠKI DNEVNIK

V ZGONIKU OD VČERAJ DO NEDELJE

Občinska razstava in pokušnja vina

Danes otvoritev balinarskih igrišč, športne tekme in šolska prireditve - Objavljena ocena vin

V Zgoniku so včeraj ob 18. uri odprli občinsko razstavo in pokušnjo domačih vin, ki bo odprta do nedelje popolnoči. Danes dopoldne bo otvoritev dveh balinarskih igrišč in turnir v balinanju za I. kraški pokal, popoldne ob 16.30 pa bo zaključna šolska prireditev in otvoritev solske razstave. Ob 17.30 bo koncert prosekse godbe na pihala, ob 20. do 24., pa ples na prostem. Jutri dopoldne bo mednarodni moški odbojarski turnir, mednarodni ženski namiznoteniški turnir, popoldne ex tempore za solske otroke, podelitev nagrad, koncert prosekse godbe, tombola in ob 20. do 24. ples na prostem. Za ples igra ansambel «Kras».

V Trstu kongres zdravnikov-stomatologov

Na tržaški univerzi se je v teh dneh začel štirinajsti vsedržavni kongres stomatologov. Na kongresu, ki se bo zaključil jutri, razpravljajo številni priznani italijanski in tuji strokovnjaki za zobne bolezni o najočnejših in sredstvih za omejevanje širjenja zobnega gnitja.

Smrtna nesreča šoferjev ljubljanskega «Dela»

V hudi prometni nesreči pri Ljubljani na cesti med Ljubljano in Mariborom sta predvčerajšnjim med opravljanjem svoje službe izgubila življenje šoferja ljubljanskega «Dela» Tine Baloh in Rado Peričić. Bržkone zaradi utrujenosti sta se s svojim kombijem čelno zatekla v nasproti vozeči tovornjak in bila na mestu mrtva. Smrtno ponesrečeni Tine Baloh je v zadnjem času nekajkrat vozil tudi na Primorskem in v Ljubljani na povratni poti iz Kopra. Kolektivni ljubljanskega «Dela» in hudo prizadetima družinama obeh poškodovanih izrekamo naše iskreno sožalje.

Dva ranjena ob pretepu v Drevoredu XX. septembra

V Drevoredu XX. septembra, znanem zbirališču tržaških fašističnih pretepačev, ki je bil večkrat v zadnjih časih prizorišče številnih pretefov in nasilstev, je prišlo tudi sinoci okrog 19. ure do pretepa. Podrobnosti v zvezi s sinocišnjim dogodkom nam niso povsem znane, ker nam jih policisti-ke oblasti niso posredovale, dejstvo pa je, da sta se morali dve osebi zateči po zdravniško pomoč na oddelke za prvo pomoč splošne bolnišnice. 37-letnemu obrtniku Trstovljen parkirni prostor, da pa ne bi gostje pili na prazen žodec, pečejo odlične piščance in čevabčice, postrežejo pa vam tudi s sirom in pršutom.

Otvoritev razstave so se udeležili poslanec Albin Škerf, prektor dr. Pino, dolinski zupan in defetni svetovalec Dušan Lovriha, repentarski zupan Miha Gustin, deželni svetovalec dr. Jan Godnič, izvedenec kmetijskega nadzorništva dr. Vrevec, direktor fitopatološkega urada dr. Ambrosi in drugi.

Pojasnilo in popravek

Tovariš Ljislav Škrjanc nam je iz Kopa poslal v zvezi s članom »Bazovici 50 let organiziranja športa« naslednji dopis oziroma pojasnilo in popravek s prošnjo za objavo:

«Podpisani nisem bil prvi predsednik športnega društva »Zarja« v Bazovici, temveč sem bil prvi predsednik mladinskega društva »Zarja« v Bazovici. Mladinsko društvo »Zarja« v Bazovici je bilo član Zveze mladinskih društev v Trstu. Nogometno moštvo — ki je bilo eno od odsekov društva — je tekmovalo v okviru tekmovalni, ki jih je organiziral »Športno združenje v Trstu«. »Športno združenje v Trstu« je bilo prvo imeno drugo kritice pesmi se pravilno glasila: ter bratstvo čast MD Zarje sen bodočnosti... sen bodočnosti... ne pa, kot je bilo zapisano: ter ranimo čez naše zarje vse bodočnosti... vse bodočnosti... Vsi navedeni podatki so bili zabeleženi v tedanjem slovenskem dnevniku »Edinost«. Zahvaljujem se za objavo in pozdravljam s tovarškimimi pozdravi.

ZREBANJE LOTERIJE ŠELE V PONEDELJEK

Zrebanje loterije, ki bi moralo biti danes, bo zaradi današnjega praznika republike šele v ponedeljek, 4. t.m.

Program festivala

(Nadaljevanje s 4. strani)

Posebno velja to za dela, ki smo jih naredili do sedaj. Nekaj del, ki se bolj nagibajo na znanost kot na fantazijo, pa bodo poslali v Trst Sovjeti, ki se nameravajo predstaviti s serijo kratkometražnih filmov z naslovi: «Srečanje s naslednjimi naslovi: »Srečanje s Marsom», »Odkritje prof. Aleksandra« ter »Sinje alge napadejo planet».

Tehnologija na samem robu fantastike pa je motiv, ki prevladuje v vrsti ameriških dokumentarcev, med katerimi bo prav gotovo najbolj zanimiva kompletna Apolona na Lunini površini. Prav tako bo zanimiv ameriški film o bodočih ameriških vesoljskih prodiranjih. Film bo nosil naslov »Sinji planet« in bo tipičen dokaz kako more znanstvenik vnaprejšnje pogledati v bodočnost. Na sponduro bo še vrsta dokumentarcev belgijskega, francoskega in jugoslovanskega izvora, vrhu tega bo letos retrospektivno predvajanje filmov o robotu.

PO ODLOKU MINISTRA GIOIE

Oblasti ukinile oddaje TV po kablu v Bielli

Oddajali so vse do zadnjega, ko so prerezali glavni kabel - Problem reforme televizijskega monopola

BIELLA, 1. — «Tele-Bielle» ni več. Danes dopoldne so trije tehniški poštne uprave odklopili in zazgotali vse povezave med studii malega zasebnega televizijskega oddajnika in sprejemniki. Tako se je zaključil — vsaj začasno — prvi zasebni poskus razbitja monopola nad televizijsko informacijo, ki ga ima državljan «več» RAI. Napoveduje pa se ostro letenje in politični boj za doseg popoldne svobode informacije tudi na tem področju.

Kable so prerezali in zazgotali trije tehniški, ki sta jih spremljala dva državna odvetnika, na podlagi novega odloka o poštnih, bančnih in teleinformacijskih dejavnosti ministra za pošto Gioie. Vlada je odobrila predlog mimo parlamenta z dokaj dvomljivim potopiskom, kar je Andreotti tudi stalo podporo republikancev, ki so se ob novem odloku tako razburili, da so zahtevali odstop ministra Gioie.

s smaragdi, ki je potovala po glavni ulici kolumbijske prestolnice. Trgovci so bili namenjeni v pokrajino Boyaca, kjer so bogata ležišča dragih kamnov. V zasedi jih je bilo štirje trgovci ubiti, deset jih je bilo ranjenih, zločinci pa so takoj po napadu izginili s tremi milijoni pezov, kar znaša približno 80 milijonov italijanskih lir. Po mnenju policije, naj bi napad sodil v okvir «vojne» med prekupevalci z drugimi kamni. V skladu s svojim pričanjem je policija tudi aretirala nekaj oseb, ki so tvorile kolono trgovcev.

Ponovno odprta

Julijina hiša v Veroni

VERONA, 1. — Julijino hišo v Veroni, ki je bila približno dve leti zaprta občinstvu zaradi popravilnih del, so ponovno odprli. Obogatili so jo s številnimi umetniškimi izdelki. Vsa hiša sestoji iz velike dvorane in pritličja ter osmih sob in drugih petih nadstropij. Proučujejo možnost, da bi hišo, kjer je stanovala Julija, spremenili v muzej posvečen Shakespearu.

Na Brionih so se nadaljevali pogovori med iranskim šahom Rezo Pahlevijem in predsednikom Titom

ZADOVOLJIVI REZULTATI ZNANSTVENIH RAZISKAV TREH VESOLJCEV

Kljub nevšečnostim polet skylaba izredno pozitiven

HOUSTON, 1. — Nevšečnosti v zvezi s sedanjim vesoljskim poskusom skylab se zdale niso znanstveniki, ki so jih vesoljci izvedli v Skylabu. Hotelo so med drugim tudi ugotoviti, kako se ob različnih položajih, kjer so avtomatična vozila odpovedala.

Prisotnost treh vesoljcev je praktično rešila vse program skylab, ki se sedaj odvija po načrtih. Mnenje tehnikov je, da so trije kozmonavti dokazali poraz tistih, ki so trdili, da stroji lahko bolje opravijo vse potrebno delo v vesolju, kot bi bil zmogel človek.

Zanimivo so izid poskusov na raznih kovinah, ki so jih vesoljci izvedli v Skylabu. Hotelo so med drugim tudi ugotoviti, kako se ob različnih položajih, kjer so avtomatična

težnem prostoru. Ugotovili so možnost izdelave zlitin iz kovin z različnimi specifičnimi težami, kar je na Zemlji, vsaj pri kovinah, pri katerih so specifične težo zelo različne, izredno zapleteno. Rezultati znanstvenega načrta bi utegnili imeti odločilen vpliv na razvoj bodočih vesoljskih programov. Zadnji izsledki vesoljcev, ki so se ukvarjali tudi s proučevanjem sonca s posebnim teleskopom, ki ga imajo na razpolago v Skylabu, so dokazali, da je na sončni kroni veli-

ka praznina; ki jo za sedaj ne vedo pojasniti. «Luknja», kot ji pravijo vesoljci, leži v višini sončnega ekvatorja in je velika približno kot desetina vse površine sonca. Iz Houstona so ukazali, naj posnamejo s televizijsko kamero okvaro na sončnih panjoli, da bi skušali ugotoviti za kakšno okvaro gre. Če bi jim uspelo popraviti jo, bi s tem rešili veliko krizo električne energije, ki trenutno vlada v vesoljskem laboratoriju. Ukaz so si-

cer kasneje preklicali in snemanje bodo izvedli čez nekaj dni. Med tem so v Houstonu sporočili, da bodo drugo posadko, ki bo odletela na skylab izstrelili približno deset dni pred določenim datumom. Prvotno je bilo v načrtu, da Bean, Garriott in Louisa ki bodo sestavljali drugo posadko vzletijo 8. avgusta, sedaj pa so sklenili, da bodo odšli 27. julija. Predčasno izstrelitev povezujejo s številnimi nevšečnostmi, ki so se pripetile na skylabu.